ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၁

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ ၁၅

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၇

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၉
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေး
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၅

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၆
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၈
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၁
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၅
ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉
ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၇၆

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၇
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်းလိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဒီမေားဆိုးမြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရ

ဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ကယားပြည်နယ်အဆင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေး ဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်း အရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း - ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၊ စံပြ ၆ မိုင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၄-၂၆ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့ အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့်ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများ ကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ

အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေး စားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည် ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက် မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏

စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်း

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာသည် စံပြ ၆ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်တွင်ပါဝင်ပြီး ဒီမောဆိုးမြို့မှ (၁၀) မိုင်၊ လွိုင်ကော်မြို့မှ (၄)မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၏ (၂၀၁၄) ခုနှစ်အတွင်း မိုးရွာရက် ပေါင်း (၁၂၀) ရက်ခန့် နှင့် မိုးရေချိန်လက်မ (၄၀) လက်မ အောက်သာ ရွာသွန်းပါသည်။

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်အနေအထားတွင် တည်ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာတစ်ခုလည်း ဖြစ် သည်။ လွိုင်ကော်၊ ဒီမောဆိုးကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန် သည်။

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်သည် ဒွေးမယ်နော်ကန်တော်ခုနစ်ဆင့်၊ ငွေတောင်ဆည်တို့နှင့် နီးပြီးမြေပြန့် လယ်ယာများ ပါဝင်သော ဒေသတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် လယ်မြေ ၁၄၆ ဧက၊ ယာမြေ ၃၆ ဧကရှိပါသည်။ စားကျက်မြေ ၂ ဧကခန့်နှင့် ပလပ်မြေ၊ သစ်တောမြေများလည်း ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိပါသည်။ လယ်မြေများ အတွက် ငွေတောင်ဆည်ရေကို လက်လှမ်းမီပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၀၅ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၆၉) ဦး (ကျား ၂၈၇+ မ ၂၈၂) ဦး ရှိသည်။ တအိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ (၅.၄၁) လူဦးရေနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၃၇၄ဦး (၆၆%) ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၉၅ (၃၄.၃%) ရှိသည်။ အမျိုးသားအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေသည် အမျိုးသမီးလူဦးရေထက် ၈ ဦး (၂.၁%) ပိုများသည်ကို တွေ့ ရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထား အရ ဆင်းရဲနှင့်ဆင်းရဲဆုံးအိမ် ထောင်စုမှာစုစုပေါင်း (၇၂) အိမ် (၆၈.၆%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၃၃ အိမ် (၃၁.၄%)မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ်တန်း စားမိ သားစုများဖြစ်သည်။ ဓနဥစ္စာအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လယ်ယာသုံးစက် ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် တန္နစ်ဝင်ငွေမှာ အရေးပါသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဆင်ပြေသော မိသားစုများ

မှာ လယ်မြေ အနည်းဆုံး ၅ ဧကအထက်နှင့် တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း (၃၀) အထက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံး မိသားစု များမှာ စိုက်ပျိုးမြေမရှိ၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေမရှိကြပါ။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမား မြေယာမဲ့များဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစု ၏ ၂၃ အိမ်ထောင်စု ၂၂.၁%မှာ ငွေချေးခြင်း၊ ရိက္ခာချေးခြင်း၊ လုပ်အားဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း၊ လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ တောင်သူငယ်နှင့် ကျန်မြေယာမဲ့ ၄၇ ဦး (၄၅.၁%) မှာ ၃ လမှ ၅ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြပြီး ကျန်လများ အတွက် ဆန်စက်မှ ချေးယူခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းငွေတိုးချေးခြင်း၊ လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ကျန်တောင်သူငယ် ၂၃ ဦး (၈.၁%) မှာ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူစားသုံးကြရပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန်ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ ကျန် (၁၂) အိမ်မှာ ချေးငှါးခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်၊ နပ်မှန် စားသောက်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော မိသားစု၊ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင် စုများနှင့် မြေယာမဲ့ကျပန်း၊ နေ့စားအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော မိသားစုဦးရေများသည် အလုပ်လုပ် နိုင်သော လူရွယ်နည်းပြီး မှီခိုသော ကလေးငယ်များသောကြောင့် စားဝတ်နေရေးအဆင်မပြေပါ။ ရာသီဥတု ဖေါက်ပြန်သဖြင့် သီးနှံအထွက်နည်းခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး မကောင်းသည့်အချိန်တွင် များစွာအခက်ကြုံရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာသည် ရေမလုံလောက်ခြင်းနှင့် ခြင်ပေါသောကြောင့် တုတ်ကွေး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါအဖြစ်များပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု ဆေးခန်းတွင် သားဖွါးဆရာမ အမြဲမနေပါ။ လိုအပ်ပါက ဖုန်းဆက်ခေါ်နိုင်သည်။ လုံလောက်သော ဝန်ဆောင်မှုမရကြပါ။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စရှိပါက များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ ရောဂါဖြစ်ပါက ဒေါဘူးငါးရယ်ကျေးရွာအုပ်စုဆေးခန်းသို့ ပြသကြရသည်။ တခါတရံ လွိုင်ကော်သို့ သွားရောက်ဆေးကုကြရသည်။ ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် သောက်ရေအဖြစ် ရေတွင်း(၂)တွင်းကို အားထားအသုံးပြုနေကြရပြီး မိုးရာသီတွင် ရေပေါများသော်လည်း နွေရာသီတွင် ရေတွင်းများ ရေခမ်းသဖြင့် သောက်ရေ အခက် အခဲရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးရေလှောင်ကန်(၄၆)ခုကို ဆောက်လုပ်အသုံးပြုကြရသဖြင့် မိုးရေသိုလှောင်ကန် အိမ်ခြေ ၁၀၅ အနက် ၉၆ အိမ်မှာ ယင်လုံအိမ်သာ အသုံးပြုနေကြသည်။ ကျန်အိမ်များမှ ဆင်းရဲဆုံးနှင့် အိမ်ထောင်သစ်များဖြစ်ပြီး အခြားအိမ်များနှင့် ပူးတွဲအသုံးပြုကြသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူ ၁၅.၇ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၃.၄)ရာခိုင်နှုန်း၊ မူလတန်း(၃၁.၃) ရာခိုင်နှုန်း၊ အလယ်တန်း (၂၂.၈) ရာခိုင်နှုန်း၊ အထက်တန်း (၂၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ (၄) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါ သည်။ လက်ရှိတွင် တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူ ၃ ဦးရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အားရကျေနပ်စရာ ဖြစ်ပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အဓိက ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့၊ အိမ်ဈေးဆိုင်နှင့် ကားမောင်းလုပ်ငန်းများ စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် လုပ်အားခအဖြစ် တစ်နေ့လျှင်(၃,၀၀၀)ကျပ်နှင့် အမျိုးသား တစ်ဦး

လျှင် (၄,၀၀၀) ကျပ် ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေး အဆင့်အ လိုက်တွင် အမျိုးသားဦးရေမှာ အမျိုးသမီးဦးရေထက် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းရာတွင် လည်း ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်ရမှုနည်းကြသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ မှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါ သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန် စေရန် များစွာ အထောက် အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာအတွင်း ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ အဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားကြပါ သည်။ ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မီးဘေး၊ လူငယ်အဖွဲ့များနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များအတွက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော်လည်း အဖွဲ့အချင်း ချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည့်အပြင် အဖွဲ့အစည်း၏ ရည်မှန်း ချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိအောင် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း မရှိသေး ပေ။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့ကျေးရွာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်အောက်ရှိ ကျေးရွာနှင့် တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများ (ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာ ရေး)၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ ယူအင်န်ဟက်ဘီတင့်၊ အေစီအက်ဖ်၊ ဝေါလ်ဗီးရှင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်၊ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိခြင်းဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအ တွက် ပြင်ပအကူအညီများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေး ကော်မတီ**ကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤ ကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ပုံမှန်အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်း စသည့်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သူ အိမ်ထောင်စုသည် (၅၇) အိမ်ဖြစ်ပြီး၊ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု၏ (၅၄.၃) ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိ၍ လယ်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြ

သည်။ စားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန်အတွက် အိမ်ဘေးဟင်းသီးဟင်းရွက် တို့ကိုလည်း စိုက်ပျိုးပါသည်။ စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမြေမှာ လယ်(၁၄၆) ဧက နှင့် ယာမြေ (၃၆) ဧက ရှိ၍ တောင်သူလုပ်ငန်းအတွက်လိုအပ်သော လုပ်အားအနေဖြင့် မြေယာမဲ့လုပ်သားများကို မှီခို အားထားရပါသည်။

မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် နွားကို ခိုင်းနွားအဖြစ်အဓိကမွေးမြူကြပြီး ဝက်၊ ကြက်တို့ကို မိမိတို့ဒေသစားသုံးရန်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန်အတွက် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးအဓိက လုပ်ကိုင်သူ (၂)အိမ်ထောင်စုရှိပြီး: ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ကျပန်းလုပ်ငန်းများ၊ နေ့စားလုပ်ငန်းများနှင့် မွေးမြူရေးကို ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ကြသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု အားနည်းပြီးနှစ်စဉ် ရာသီအလိုက်ကျရောက်တတ်သော ရောဂါများကြောင့် မွေးမြူထားသော အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ ထို့ကြောင့်ဈေးကွက်ကောင်းသော်လည်း စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ၊ ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအဖြစ် ကျပန်းမြေယာမဲ့လုပ်သားများသည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီမောင်းခြင်း၊ အိမ်ဈေးဆိုင်ငယ်များရောင်းခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နေ့စားခမှာ တနေ့လျှင် (၃,၀၀၀-၄,၀၀၀)ကျပ် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု အားနည်းပြီး ရှားပါးမှုဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးများ တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။ ၄င်းမျိုးများမျိုးမသုဉ်းအောင် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရေး အစီအမံများ မရှိသေးပါ။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။ သစ်တောများလည်း ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ခမ်းခြောက် လာသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ပုံစံ ၇ ရှိသူများသာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးငွေကို ထုတ်ချေးနိုင်ကြသည်။ လိုအပ်သော ငွေကြေးကို မိဘ ဆွေမျိုးများထံမှ ချေးယူကြပြီး အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက လွိုင်ကော်နှင် ဒီမောဆိုးမြို့တို့ရှိ အပေါင်ဆိုင်များသို့ ရွှေထည်ကဲ့ သို့ အပေါင်ပစ္စည်းဖြင့် သွားရောက်၍ ချေးယူရပြီး အတိုးနှုန်းမှာလည်း ၄% ရှိသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး တပည့်၊ ဆရာအချိုး ၁၂:၁ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းသား (၃၀) ဦးခန့် ရှိသော်လည်း အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ဆင်းရဲလွန်းသောကျောင်းသားများကိုသာ လက်ခံသင်ကြားပေးသည်။ ကျန်ကျောင်းသားများမှာ လွိုင်ကော်ထိ သွားရောက် ကျောင်းတက်ကြရသည်။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ အတွက် (၁.၆) ကီလိုမီတာဝေးသော ၅ မိုင်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအုပ်စုဆေးခန်း ရှိသော်လည်း ဆေးဆိုင်နှင့် ဆေးရုံမှာ လွိုင်ကော်တွင်သာ

ရှိပြီးရွာနှင့် ၆.၄ ကီလိုမီတာဝေးသည်။ ကျေးရွာ၌ ကုန်စုံဆိုင်မှရောင်းသော ဆေးများသာ ရနိုင်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတွက် **သောက်သုံးရေ**ကို ရေတွင်းများမှ ရရှိပါသည်။ နွေရာသီတွင်သာ ရေရှားပါးတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် **ယင်လုံအိမ်သာ** သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု (၉၆) စု ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ပေါင်းအသုံးပြုကြသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးပွဲများ၊ ဘာသာရေးပွဲများ၊ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု ပွဲများတွင် တက်ကြွစွာအမြဲပါဝင်ကြသည်။ လူငယ်တို့ အတွက် သီးသန့်ပြုလုပ်ပေးသော ပွဲများမရှိပါ။ လူငယ်များအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗဟုသုတရယူရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးတိုင်နှင့်နီးပြီး တယ်လီဖုန်းဖြင့်အင်တာနက်၊ အသုံးပြုကြသော် လည်း လူငယ်များသတင်းမီဒီယာများ လေ့လာမှုအားနည်းပြီး ဖေ့စ်ဘုတ်၊ ဗိုက်ဘာတို့ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာအုပ်ပြည့်စုံမှုမရှိ။ လူငယ်များအားကစား ထူးချွန်သော်လည်း ကျေးရွာ အားကစားကွင်းမရှိကြ။ လူငယ်တီးဝိုင်းရှိသော်လည်း တူရိယာများမှ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေပြီး အသစ်ပြန်လည်း ဝယ်ယူနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ လူငယ်များသည် အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် လူငယ်ခေါင်းဆောင်များ ထွက်ပေါ်လာစေရန်နှင့် လူငယ်များအတွက် အားကစားပစ္စည်းများနှင့် အားကစားရုံများ ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းမှုများ လိုအပ်နေကြောင်း ဆွေးနွေး ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင် တံတားတစ်စင်းရှိပြီး ယူအင်န်ဟက်ဘိတင့်မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးထားသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၉၄ အိမ်ထောင်မှ အသုံးပြုနေကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါး တယ်လီဖုန်းသုံးနိုင်ပြီး ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။ လူငယ်များ အင်တာနက်လက်လှမ်းမှီသည်။ သို့သော် သတင်းနည်းပညာ လေ့လာမှုအားနည်းသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ဒီမောဆိုးမြို့နယ်တွင် ရဲစခန်းရှိသော်လည်း ဆက်သွယ်မှုနည်းပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ရိုးရာဓလေ့စည်ကမ်းများ အရ ကြီးကြီးမားမားမူခင်းတခါမှ မဖြစ်ဘူးပါ။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစု ပေါင်းမှာ ကျား (၁၉၁) ဦးနှင့် မ (၁၈၃) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၇၄) ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၆%) ရှိပါသည်။ လက်ရှိအထက်တန်းပညာ တက်ရောက်သင်ကြားနေသူ (၂၁) ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၃) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၁၉) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာသော

ကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်ရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့ရှိနေပြီး မိမိတို့ ကျေးရွာအတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ လည်းအားရဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ ကျေးရွာတွင်လယ် ၁၄၆ ဧကရှိပြီးမြေဩ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။ ၁၀၀ ဧကခန့်မှာ ငွေတောင်ဆည်ရေ ရရှိပြီး မိုးစပါး စိုက်ပျိုးကြသည်။ ၄၆ ဧကမှာ မိုးကောင်းသောက်လယ်များဖြစ်သည်။ မြို့တော်လွိုင်ကော်နှင့်နီးပြီး ဈေးကွက်သို့ဆက်သွယ်ရန် လွယ်ကူမှုရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်နှင့် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရောင်းနိုင်၊ဝယ်နိုင်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များထံမှ ရရှိနိုင်သည်။ မျိုးကောင်းမျိုး သန့်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဝယ်ယူနိုင်သည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများကို အရစ်ချရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများလည်းဒေသအတွင်းရှိသည်။ ဟင်းသီး/ရွက်များစိုက်ပျိုးပြီး အလွယ်တကူ ရောင်းချ နိုင်သည်။

မွေးမြူရန် မြေနေရာအခက်အခဲမရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကြက်၊ ဝက်ဈေးကွက်ကောင်းခြင်း၊ မြို့တော်လွိုက်ကော်နှင့်နီးပြီး မွေးမြူရေးသုံးပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များသယ်ယူ ရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း၊ လျပ်စစ်မီးရရှိထားခြင်း စသည်တို့ကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန် အသင့်တော် ဆုံး ကျေးရွာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာသည် လွိုင်ကော်မြို့နှင့် နီးကပ်နေသည်သာမက ရိုးရာယက္ကန်းနှင့် လက်သမား၊ ပန်းရံကဲ့သို ကျွမ်းကျင်မှုများရှိသည့်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ လျပ်စစ်မီးလည်း တပ်ဆင်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ လည်းထွန်းကားလာနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် လူပျို-အပျိုအဖွဲ့နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှု ရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးအတွက်အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်းအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှ လွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်းစသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု နည်းနေရခြင်းမှာ နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတအားနည်းသေးသည်။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးနှင် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှာ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ စိုက်ဘဏ် မှ မိုးစပါးအတွက် စိုက်ပျိုးစရိတ်ထုတ်ချေးပေးသော်လည်း ချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ချေးငွေအချိန်မီမရရှိခြင်းစသည့် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုနောက်ကျသဖြင့် အချိန်မီ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အလုံအလောက်ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိ။ ဆည်မှလည်းစိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသဖြင့် သီးနှံအထွက် နှုံးနည်းသည်။

မွေးမြူရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေးစျေးကွက် ကောင်းသော်လည်း တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များ စျေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း၊ ဒေသတွင်းစျေးကွက်ကို သာအားထားနေရပြီး အကောင်လိုက်တနေရာမှ တနေရာသို့သယ်ယူရန် ကန့်သတ်မှုများရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရန်အတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ကြရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ရခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ် များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတအားနည်းသဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကို စနစ်တကျသုံးစွဲတတ်သည့် အလေ့အထမရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲ များစီစဉ်ခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများ အားကောင်းလာစေရန် နည်းပညာပေး အဖွဲ့ အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက် ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိကာလတွင် ကျေးရွာရှိ လူငယ်အများစုမှာ အထက်တန်းအဆင့် စာတတ်မြောက်မှုအားနည်း ကြပါသည်။ အသက်မွေးအတတ်ပညာလည်းအားနည်းပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအားနည်းသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗဟုသုတရယူရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းဖြင့် အင်တာနက် အသုံးပြုကြသော်လည်း သတင်းမီဒီယာနှင့် ပညာလေ့လာသင်ယူရန်အတွက် အသုံးပြုလေ့မရှိကြသေးပါ။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကော်အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူ ဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ် ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရေး။

(၂) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည့် လူမှုအခြေခံအဆောက်အဦးများလက်လှမ်းမီမှု တိုးတက်လာပြီး ကျေးရွာလူထု၏ လူမှုဘဝအဆင့်အတန်း ပိုမိုတိုးတက်လာ စေရေး

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာ အိမ်ခြေ ၁၀၅ အိမ်ရှိသဖြင့် ကျေးရွာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရေးရံပုံငွေ သိန်း ၂၀၀ ရှိပါက ဆင်းရဲသားများ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် လှည့်ပတ်ရံပုံငွေအဖြ ချေးယူလုပ် ကိုင်နိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိလိုအပ်နေသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအနှီးကို ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ဆက် သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရင်းအတိုးကို မိမိတို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလှည့်ပတ်ရံပုံငွေ ထူထောင်ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိလာသော အတိုး၏ ၂၅%ကို ကျေးရွာအခြေခံ အဆောက် အဦးများ အသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အဟောင်းပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို လုပ်ဆောင်ကြ မည်။ ၎င်းအပြင်သီးနှံအထွက်တိုးရန် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေမော်တာတပ်ဆင်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အိမ်ဘေးဟင်းသီး/ရွက် စိုက်ပျိုးခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများအသုံးပြုခြင်း၊ မွေးမြူရေးတိုးချဲ့မွေးမြူခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြမည်။

(၂) ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများ ဖြစ်သဖြင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာရန်အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ရွာတွင်းလမ်းများပြုပြင် ခြင်းကို လုပ်ဆောင်သွားကြမည်ဖြစ်သည်။ လူငယ်များမှာလည်း ကျေးရွာသာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းမှုအနေဖြင့် ရိုးရာတီးဝိုင်းများတီး

ခြင်း၊ အကလေ့ကျင့်ခြင်း၊ ရွာဘုံပိုင် ပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သို့သော် လူငယ်နှင့် ပါတ်သက်သော အဆောက်အဦး သီးသန့်မရှိသဖြင့် များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လူငယ်ရိပ်သာဆောက်လုပ်ရန် အလှူရှင်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

(၃) ကျေးရွာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းပညာများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်စေရန်၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရရှိစေရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များရေးဆွဲ၍ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ဗဟုသုတတိုးတက် ထိုသို့ ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ရန် အရင်းအနှီးကုန်ကျမှု မတတ်နိုင်ခြင်း၊ အဆက်အသွယ်အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အသက်မွေးသင်တန်းများ သင်ကြားရန်အစိုးရဌာနများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်သူ (၁၀) ဦးကို မွေးထုတ်ပေး မည်ဖြစ်သည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် မိုးစပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ)

တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် ကျေးရွာရှိ မွေးမြူရေး၊ ဆင်းရဲသားမြေယာမဲ့များအတွက်လည်း ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ၊ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူတောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများသိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများလိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကုန်ကြမ်းများ ထွက်ရှိသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြ အထောက်အပံ့ ပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါ လှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများစသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်းတစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစား လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများများပြားလာသည်နှင့်အမျှ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက် လာစေ ပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာ များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလ ကျော်လွန် ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များ အဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ် ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက် များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာ ပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာ အတွင်းထပ်တိုး စီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ် ကူစေရန်ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ် များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာ အထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါ သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(၁) ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေ ဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်း စသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများပေါင်းစပ်လျက်)၊

(၄) လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူရွာသားများမှ အများသဘောတူ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း လိုက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (၉) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ရွာသူရွာသားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ ထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူ သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်း များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ				
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး	၆၀	၈	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ				
	သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်ကောင်း မွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၅	၂	• သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်း(တီကောင်၊ဘိုကာချီ) • စိုက်၊မွေးသင်တန်း • မှိုစိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း • စမ်းသပ်ကွက်(နှမ်း၊ဂျုံ) • လယ်ယာသုံးပစ္စည်း(ထွန်စက်၊လက်တွန်း) • ရေစုတ်စက်မော်တာတပ်ဆင်ခြင်း • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				• အိမ်နောက်ဖေးခြံတိုးမြှင့်စိုက်ပျိုးခြင်း • တိမွေးကု သင်တန်း
	တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက် လုပ်ကိုင်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၀	၅	• မွေးမြူရေး(ဝက်၊ကြက်) တိုးတက်မွေးမြူခြင်း
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ				
	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်း။	၆၂	၇	• ပန်းရံ၊လက်သမားကျွမ်းကျင်သင်တန်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
				• အလှပြင်သင်တန်း • Electronic သင်တန်း • အိမ်တွင်းမှုသင်တန်း • ဂပ်ရှော့၊စက်ပြင်သင်တန်း • မုန့်၊ဖျော်ရည်ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း				
	လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေ ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၉၁	၁	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ် ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် ချေးငွေ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း • ကျေးရွာရံပုံငွေကြေးအရင်းအနှီးထူထောင်ခြင်း
ပညာရေး				
	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အအုံများ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာရေး	၈၂	၄	• ကျောင်းခြံစည်းရိုးဆောက်လုပ်ခြင်း • မူကြို့ကျောင်းပြုပြင်ခြင်း၊သင်ထောက်ကူပစ္စည်းထောက်ပံ့ခြင်း
ကျန်းမာရေး				
	ရေကောင်းရေသန့် ဖူလုံမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများသို့ လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆၂	၇	• အဝီစိတွင်း(၁၈၀-၂၀၀)ပေ၊ ရေတွင်း(၃၀)ပေ (ကျောင်း၊ရွာ) • ယင်လုံအိမ်သာ(ရွာ) • အရံသားဖွားသင်တန်း
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး				
	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ တိုးတက်လာရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၄	၃	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း • ကုန်ထုတ်တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း
ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား				
	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နည်းပညာသင်တန်းများ	၅၀	၉	• လူငယ်တီးဝိုင်း • လူငယ်ရိုပ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း • ကွန်ပျူတာ၊အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံကိန်း	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံကိန်း အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
				• အနုပညာသင်တန်း
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး				
	ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး အ တွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရေရှည်လည် ပတ်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆၈	၆	• ဆင်းရဲသား(၇)အိမ်အတွက်မီးကြိုးသွယ်တန်းခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ					မှတ်ချက်
			၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁	လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏ အား သင့်တင့် သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေ ပေးနိုင် မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၁						
၂	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအ တွက် နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှု များတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂						
၃	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအ နေ တိုးတက်လာရန်ဆောင်ရွက် ခြင်း	၃						
၄	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အအုံများ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာရေး	၄						
၅	တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ် ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅						
၆	ဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအ တွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် ခြင်းနှင့် ရေရှည်လည် ပတ်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆						
၇	ရေကောင်းရေသန့်ဖူလုံမှုတိုး တက်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန် ဆောင်မှုများသို့ လက်လှမ်းမီမှု တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇						
၈	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး	၈						
၉	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး	၉						

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများ နှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေး စိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အ ထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များ အပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင်နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ် ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင် မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်း ကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

#	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	သာမန် အသုံး စရိတ်	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း		
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသား ချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁	လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏ အားသင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည်ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး			√	√	

#	စီမံကိန်း	ရန်ပုံငွေ	သာမန်အသုံးစရိတ်	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း		
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသား ချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံမှု
၂	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၃	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေတိုးတက်လာရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၄	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး			√		
၅	တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	
၆	ဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စုများ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး အ တွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ရေရှည်လည် ပတ်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၇	ရေကောင်းရေသန့်ဖူလုံမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများသို့ လက်လှမ်းမီမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	
၈	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များ တိုးတက်ရေး				√	
၉	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင်ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီ များရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ဆက် သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲ မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့ အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန် သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာ အလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည် ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး ခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည်

စီမံကိန်း၏ တိုးတက် မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင် သင့်သော အဆိုပြု ချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့ နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/ သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက် နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်း ရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊

- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများ ထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ ထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁	၈	၉	၂%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၂၈	၁၇	၄၅	၈%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၃	၂၈	၅၁	၉%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၃၃	၃၀	၆၃	၁၁%	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၉၁	၁၈၃	၃၇၄	၆၆%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၁	၁၆	၂၇	၅%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၈၇**	**၂၈၂**	**၅၆၉**	**၁၀၀**	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း			၁၀၅		
တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ			၅.၄၁		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄-၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဖွဲ့မှ ၈ ဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်အိမ်ခြင်း ကောက်ယူ ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ၁-၃.၈.၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးနှင့် ဆယ်အိမ်မှူးတို့မှ တစ်အိမ်ချင်း အသေးစိတ် မေးမြန်း ထားသော စာရင်းဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၅) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြ သည်။

၂။ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းတက်ရောက်နေသည့် ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားအရွယ် အရေအတွက်သည် ကျေးရွာစုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၂၁%) ခန့် ရှိခြင်းကြောင့်နောင်အနာဂတ်တွင် ပညာတတ်မြောက်မှု တိုး တက်လာနိုင် သော်လည်း လက်ရှိအချိန်တွင် အလုပ်အကိုင်များမှ ရရှိလာသော ဝင်ငွေများကို ပြန်လည်အသုံးချရာတွင် ပညာရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ မြင့်မားနိုင်၍ ဆင်းရဲသားမိသားစုများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်း များ တိုးတက်မှု နှေးကွေးနိုင်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၀၅ အိမ်နှင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၆၉) ဦး (ကျား ၂၈၇+ မ ၂၈၂) ဦးရှိသည်။ လူဦးရေထူထပ်မှုမှာ တအိမ်ထောင်ပျမ်းမျှ (၅.၄၁) ဖြစ်ပြီး မိသားစုပျမ်းမျှလူဦးရေ များသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

၄။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာ ၃၇၄ ဦး (၆၆%) ရှိပြီး မှီခိုသူဦးရေမှာ ၁၉၅ (၃၄.၃%) ရှိသည်။

၅။ အမျိုးသားအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ လူဦးရေမှာလည်း အမျိုးသမီးလူဦးရေထက် ၈ ဦး (၂.၁%) ပိုများသည်ကို တွေ့ ရသည်။

၁.၂။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဧယား (၂) **ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာ၏ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား**

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၇	၅၄.၃	၀	စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်သည်၊
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား	၃၀	၂၈.၆	၀	အားလုံးမှာမြေယာမဲ့များဖြစ်သည်၊
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ထောင်ဦးစီး၏ အလုပ်ကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင် ကြရသည်။
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၉	၁၀၀	၂ အိမ်ထောင်၏ အဓိက အသက်မွေးလုပ်ငန်းမှာမွေးမြူရေးဖြစ်ပြီး ကျန် မိသားစု ၁၀၀ ၏ အဓိက အသက်မွေးလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ် သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီ အလိုက်အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁		ဆန်စက်-၁၊ အခြားရွာမှလာပြီး ဒေါ့ပိုးစီရွာတွင်အခြေချလုပ်ကိုင် သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၆	လက်သမား ၄ + ပန်းရံ ၂
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	***ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	***ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁	ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့ဆိုင်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	***လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၅	၁၄.၃		ဟင်းသီး/ရွက် အရောင်း ဆိုင် ၁၃ ဦး၊ ကုန်စုံဆိုင် ၂ ဦးဖြစ်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	***ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	***ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၁၃	ထရပ်ကား ၄ စီး၊ ထော်လာကျီ ၈ စီး၊ သုံးဘီး ၁ စီးရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် တွဲဘက်လုပ်သည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	***ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၃		အစိုးရဝန်ထမ်း။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				ရာသီအလိုက်ကျပမ်း လုပ်ကိုင်သူ
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၃၀		များဖြစ်သည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၁၀၅	၁၀၀	၂၄၅	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်သမား (၅၇) ဦးမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည်။

၂။ မွေးမြူရေးကို သီးသန့် လုပ်ကိုင်သူ (၁) ဦးသာ ရှိပြီး ဝက် အကောင်ရေ (၃၀) ရှိသည်။

၃။ လက်လီဈေးသည်များမှာ (၁၅) အိမ် ရှိပြီး ကုန်စုံဆိုင်၊ ကုန်ခြောက်ကို ကျေးရွာတွင် ရောင်းပြီးဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးများကို လွိုင်ကော်နှင့် ဒီမောဆိုးလမ်းမကြီးဘေးတွင် ရောင်းချ ၏ကြပါသည်။

၄။ လက်သမား၊ ပန်းရံသမားများမှာ ပုံမှန်အလုပ်မရှိသဖြင့် ကျဇန်းလုပ်ငန်းလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။

၅။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ကျဇန်းသမားဦးရေ ၃၀ ဦး၊ ၂၈.၆% ခန့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြား ပန်းရံ၊ ဈေးရောင်းစသဖြင့် လုပ်ငန်းမျိုးစုံဖြင့် အသက်မွေးကြသည်။

၆။ အထက်ပါဇယားတွင် လုပ်သားအင်အားမှာ ၃၅၀ ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်ထက် ပိုများနေရခြင်းမှာ တအိမ်ထောင်ချင်းစီမှ မိသားစုဝင် တဦးထက်ပို၍ မိသားစုဝင်ငွေနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ် လုပ်ကြရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁.၃။ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၄၆	ကောင်း	ရ	ငွေတောင်ဆည်နှင့် မိုးရေ။
ယာမြေ	၃၆	သင့်	မရ	မိုးရေ။
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း ရွှေပြောင်းတောင်ယာ	၃	သင့်	မရ	မိုးရေ။
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ	၂	သင့်	မရ	မိုးရေ။
ပလပ်မြေ	၁၀	ညံ့	မရ	မိုးရေ။
သစ်တောမြေ	၁	သင့်	မရ	မိုးရေ။
အခြား				
စုစုပေါင်း	**၁၉၈**			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် လယ်မြေ (၁၀၀) ဧကကျော်ကို မိုးရာသီတွင် ငွေတောင်ဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိနိုင် သော်လည်း ကျန် ၄၆ ဧကမှာ မိုးကောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေရရှိပါသည်။ တနှစ်ထက်တနှစ် မိုးခေါင်သောကြောင့် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေကို အချိန်မီမရသဖြင့် နောက်ကျ စိုက်ပျိုးကြရသည်။ နွေရာသီတွင် ဆည်ရေမရနိုင်ပါ။

၂။ ယာမြေ ၃၆ ဧကတွင် ပြောင်းဖူး၊ ပဲစဉ်းငုံ စသည် သီးနှံများကို မိုးရာသီတွင်သာ စိုက်ပျိုးနိုင် ပါသည်။

၃။ လယ်နှင့်ယာကို တသီးသာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဆည်ရေအလုံအလောက်ရရှိပါက သီးထပ်စိုက် ပျိုးနိုင်မည်။

၃။ အိမ်ခြံဝင်း သီးနှံအဖြစ် သခွါး၊ ဖရုံ၊ ပဲတောင့်ရှည်များကို မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးပြီး စားသုံးမှု ပိုလျှံပါက လွိုင်ကော်၊ ဒီမောဆိုး ကားလမ်းဘေးတွင် ရောင်းချကြပါသည်။

၄။ ပလပ်မြေနှင့်စားကျက်မြေမှာ အလွန်နည်းပြီး စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မရှိတော့ပါ။

၁.၃.၂။ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ။
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်၊ သဲ)	သင့်။	ခက်။
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း။ ဗျိုင်း၊ ငါးရန်ခေါင်းတို၊ မဲ့တပေါက်ငါး၊ ပုဇွန်၊ ဂဏန်း	ခက်။
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ။ မြင်းခွါရွက်၊ ထိကရုံး၊ ငရုတ်ပလူ။	လွယ်(ရွာအနီးရရှိနိုင်)

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျောက်အနည်းငယ်ရရှိနိုင်သည်။ ကိုယ်တိုင်သွားတူးမှရရှိနိုင်သည်။ သွားလာရန်နေရာဝေးလံ ပြီး ရရှိရန်ခက်ခဲ သည်။

၂။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ ငါးနှင့် အပင်မျိုးစိတ်များမှာလည်း ထိန်းသိမ်းမှုနည်းပြီး ထုတ်ယူသုံးစွဲ မှုများသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ရှားပါးလာပြီး ရရှိရန်ခက်ခဲသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း: အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်အနည်းဆုံး (၅) ဧက	လယ် (၂-၅) ယာ (၄-၆)	လယ် (၁-၂) ယာ (၁-၃)	မရှိ။

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ ကွန်ကရစ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း။	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ကြမ်းခင်း။	သက်ကယ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ဝါခင်း။
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ မြက်ရိတ်စက်၊ ရေ စုပ်စက်။	လက်တွန်းထွန်စက်။	ပေါက်ပြား၊ ဓါး၊ တံစဉ်း၊ ရေပေါ်။	ပေါက်ပြား၊ ဓါး၊
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	တီဗွီ၊ ဖုန်း ၃ လုံး၊ စက်ဘိုင်းနက်၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ သုံးဘီး၊ ဆိုင်ကယ်။	တီဗွီ၊ ဖုန်း ၂ လုံး၊ ဆိုင် ကယ် ၁ စီး။	ခေါက်တီဗွီ၊ ဖုန်း ၁ လုံး၊ ဆိုင်ကယ် ၁ စီး၊ စက်ဘီး။	စက်ဘီး။
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ	အနည်းဆုံး (၃၀) သိန်း။	၁၀ သိန်းမှ ၃၀ သိန်း။	၅ သိန်းမှ ၁၀ သိန်း	ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ။
အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်	နွား ၂ ကောင်၊ ဝက် ၁– ၂ ကောင်၊ ကြက်။	နွား ၂ ကောင်၊ ဝက် ၁ ကောင်၊ ကြက်။	ဝက်-၁ ကြက်	ကြက် (၇–၈) ကောင်။
စုစုပေါင်း ၁၀၅ အိမ်	**၁၀ အိမ် (၉.၅%)**	**၂၃ အိမ် (၂၁.၉%)**	**၄၆ အိမ် (၄၃.၈%)**	**၂၆ အိမ် (၂၄.၈%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆုံးဖြတ်သော ဓနဥစ္စာအဆင့်အနေအထား အရ ဆင်းရဲနှင့် ဆင်း ရဲဆုံးအိမ် ထောင်စုမှာ စုစုပေါင်း (၇၂) အိမ် (၆၈.၆%) ရှိသဖြင့် အများစုမှာ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျန် ၃၃ အိမ် (၃၁.၄%) မှာ အဆင်ပြေနှင့် အလယ်အလတ် တန်းစားမိသားစုများဖြစ်သည်။

၂။ ဓနဥစ္စာအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု မှာ အရေးပါ သည် ကို တွေ့ရသည်။

၃။ အဆင်ပြေသောမိသားစုများမှာ တနှစ်ဝင်ငွေ သိန်း (၃၀) အထက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲဆုံး မိသားစုများမှာ ပုံမှန် ဝင်ငွေမရှိကြပါ။

၁.၅။ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁။ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၂၃	၂၂.၁%	မြေယာမဲ့များဖြစ်ပြီး ဆန်ဝယ် စားကြရပြီး နေ့စဉ်လုပ်အားခရငွေဖြင့် အလုပ်ဝင်ငွေမရှိပါက

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
			ဆန်စက်မှချေးယူပြီးလုပ် အားဖြင့် ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးလည်း ချေးယူကြရသည်။
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	၄၇	၄၅.၁%	တောင်သူငယ်များဖြစ်ပြီး လိုအပ်ချိန်တွင် ဆန်စက်မှ ချေးယူကြပြီး လုပ်အားဖြင့်ပြန်ဆပ်ကြရသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးလည်း ချေးယူကြရသည်။
၆လမှ၁၂လအထိ	၂၃	၈.၁	မိတ်ဆွေ၊ သူငယ်ချင်းထံမှချေးယူပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန် ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသူများမှာ ကျပန်းသမားမြေယာမဲ့များဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ မိသားစု၏ ၂၃ အိမ် ထောင်စု ၂၂.၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ငွေချေးခြင်း၊ ရိက္ခာချေးခြင်း၊ လုပ်အားဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ် ခြင်း၊ လုပ်အား ကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။

၂။ တောင်သူငယ် နှင့် ကျန်မြေယာမဲ့ ၄၇ ဦး (၄၅.၁%) မှာ ၃ လမှ ၅ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိကြပြီး ကျန်လ များအတွက် ဆန်စက်မှ ချေးယူခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းငွေတိုးချေးခြင်း၊ လုပ်အားကြိုတင် ရောင်းချခြင်းဖြင့် ဖြေ ရှင်းကြ သည်။

၃။ ကျန်တောင်သူငယ် ၂၃ ဦး (၈.၁%) မှာ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူစားသုံး ကြရပြီး သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် အမြန် ပြန်ဆပ်ကြရသည်။

၄။ ကျန် (၁၂) အိမ်မှာ ချေးငှါးခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်၊ နပ်မှန် စားသောက်နိုင်ကြသည်။

၁.၅.၂။ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖခနှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ		၁	၁
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ			
			အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၇	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ			
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွား ရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဒေါ်ဒါမွန် တယောက်တည်းနေသည့် အိမ်ထောင်စုတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ။ တခါတရံသာ သား၊ သမီး များကထောက်ပံ့သည်။

၂။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော မိသားစုဦးရေများသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်နည်းပြီး ကလေးများသောကြောင့် စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေ။ ရာသီဥတုဖေါက်ပြန်သဖြင့် သီးနှံအထွက်နည်းခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး မကောင်း သည့် အချိန်တွင် များစွာ အခက်ကြုံရသည်။

၁.၅.၃။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
စီးပွားရေး			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်။	နေ့စားလုပ်သား-ဆင်းရဲဦးရေများသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှား ပါးမှု(မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်။	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိ။ ဆင်းရဲသားများ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ခက်ခဲသည်။
ကျန်းမာရေး			
၃	၄က်ဖျားရောဂါ	မြင့်။	ခြင်ပေါသဖြင့် နှစ်စဉ် ၅ ဦးမှ ၁၀ ဦးအထိဖြစ်။
၄	တီဘီရောဂါ	မရှိ	
၅	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ	မရှိ	
လူမှုရေး			
၆	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	
၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်။	
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်			
၉	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်။	တကြိမ်ကြုံဘူး၊ စပါးခင်းများရေ နစ်မြုပ်ခဲ့ကြသည်။
၁၀	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်။	၁၉၉၇ မှ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အထိ မိုးခေါင်သည်။
၁၁	မုန်တိုင်း	မရှိ	တခါမှ မကြုံဖူး။
၁၂	ငလျင်	နိမ့်။	အနည်းအကျဉ်းပျက်စီးမှုရှိ။
၁၃	မီးဘေး	နိမ့်။	တောမီးလောင်ဘူးသည်။
၁၄	ဆားငံရေဝင်မြေ	မရှိ	
၁၅	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်း မှု	မြင့်။	စပါးသီးနှံ တစ်မျိုတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးသောကြောင့် မြေဆီလွှာ ပျက်စီးမှုရှိသည်။
၁၆	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်။	အစားထိုးပြန်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ။
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာမဖူလုံခြင်း၊ သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ) မိုးခေါင်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးခြင်းနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းတို့သည် ထိ ခိုက်လွယ်မှု မြင့်သည်။

၂။ အများစုမှာ စပါးတသီးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ခါတ်မြေဩနှင့် ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် အသက်မွေးမြူကြသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း မြေဆီဩဇာခမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် သီးနှံအထွက်နှုံး အလွန်နည်း သဖြင့် အများစုမှာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိကြပါ။

၃။ ဆင်းရဲသားမိသားစုများ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်နိုင်မှု အခွင့်အလမ်း အလွန်နည်းသည်။ ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေလည်းမရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခက်အခဲရှိသည်။ လွိုင်ကော်နှင့် နီးသဖြင့် ရရာအလုပ်ကို သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြ ရသည်။

၁.၅.၄။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်။	လူငယ်များ ပြင်ပသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ် ကိုင်မှု နည်းပြီး မိသားစုနှင့် အတူ လုပ် ကိုင်စား သောက်ကြသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်။	မိသားစုဦးရေများ၊ စိုက်ပျိုး မြေ မရှိ။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်။	အလုပ်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောဒေသ/ ကူးစက်ရောဂါထူပြော သောဒေသတို့တွင် နေထိုင်သူများ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	နိမ့်။	တခါတရံ ယဉ်တိုက်မှုဖြစ်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ(IDP)	မရှိ။	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ။	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်။	အလုပ်၊ဝင်ငွေ ပုံမှန်မရှိ။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ။	ရိုးရာအပြန်အလှန်လိုက်ပေးကြသည်။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နေသူများ	မရှိ။	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေသူများ	မရှိ။	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ။	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ။	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မရှိ။	

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်။	ရွာနီးနား ကုန်စိမ်းရောင်းသည်။
၁၈	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မရှိ။	
၁၉	ကားသမား	နိမ့်။	ထိခိုက်မှုမရှိ။
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသား တောင်သူများ၊ ကျပန်းများသည် ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရကြသောကြောင့် ထိခိုက် လွယ်ဆုံးမိသားစု၊ အုပ်စုများ ဖြစ်သည်။

၂။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လယ်စိုက်ဧက လျော့သွားလျှင် ကျဇန်းလက်လုပ်လက်စားများ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲသည်။

၃။ လူငယ်များ အတတ်ပညာ အားနည်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။

၄။ လွိုင်ကော်နှင့် ဒီမောဆိုးကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ယဉ်တိုက်မှုများရှိပြီး ယဉ်အန္တရာယ် ရှိသည်။

၅။ ပြင်ပသို့သွားရောက် ဈေးရောင်းသူများ မရှိဘဲ မိမိအိမ်ရှေ့ ကားလမ်းဘေးတွင်သာ မိမိခြံထွက် ဟင်းသီး /ရွက် များကိုသာ ရောင်းချကြသဖြင့် စွန့်စားမှု နည်းသည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး ပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင် ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာအကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်အစီ အစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက် မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့ စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၁	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၄	၄	၈	ဘာသာ ရေး	၄	၇

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ကျား	မ	ပေါင်း	လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့ စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု(၆/၇/၈)
၂	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၃၈	၂၅	၆၃	သာရေးနာရေး	၄	၇
၃	တံခွန်တိုင်အဖွဲ့	၃	၁၅	၀	၁၅	ရိုးရာ၊ ယဉ် ကျေးမှု	၄	၇
၄	နတ်အဖွဲ့	၃	၇	၀	၇	ရိုးရာ၊ ယဉ် ကျေးမှု	၄	၇
၅	လမ်းကော်မ တီ	၂	၅	၄	၉	လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး	၄	၇
၆	ကြက်ခြေနီအ ဖွဲ့	၂	၆	၅	၁၁	ကျေးရွာလူမှု ရေး	၄	၇
၇	ကျောင်းကော် မတီ	၂	၇	၀	၇	ပညာရေး	၄	၇

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာမှာ ငယ်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၇ ဖွဲ့ရှိသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်း အားလုံးကို ကျေး ရွာသူ/သားများ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ၎င်းအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့လုံးသည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်အရ ဖွဲ့စည်း ထားသော အဖွဲ့များဖြစ်သဖြင့် ပြင်ပမှ လာရောက်ဖွဲ့ပေးသော အဖွဲ့များထက် ပိုမိုတောင့်တင်းပြီး လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှု၊ တာဝန် ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဦးဆောင်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရေရှည်တည်တံ့ မှု ပိုမို ကောင်းမွန်သည်။

၃။ ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်များမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ကောင်း သော်လည်း ကော်မတီကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်ရာတွင် ၎င်းတို့ကို ပါဝင်ခွင့်ရရှိမှု အားနည်းနေသေး သည်။

၄။ အဖွဲ့များအချင်းချင်းလည်း စုစည်းမှု မရှိပဲသီးခြားစီရပ်တည်နေကြသည်။

၂.၁.၂။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	UN Habbitant	၂	လမ်း၊ တံတားတည်ဆောက်ပေးခြင်းနှင့် ရေတွင်း (၃) တွင်းတူးပေး သည်။ အိမ်သာခွက်ထောက် ပံ့ပေးသည်။
၂	ACF	၂	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ထောက်ပံ့ ပေးသည်။
၃	ဝေါလ်ဗီးရှင်း	၂	ကလေးသူငယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ပေးသည်။
၄	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်	အစိုးရ။	စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးပေးသည်။
၅	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	အစိုးရ။	ဒုက်ဖျားတိုက်ဖျက်ရေး၊ ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေး၊ ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ပေးသည်။
၆	ဆည်မြောင်းဌါန	အစိုးရ။	စိုက်ပျိုးရေပေးသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် အစိုးရဌာနအချို့နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ ယူအင်န်ဟက်ဗီတင့်၊ အေစီအက်ဖ်၊ ဝေါလ်ဗီးရှင်းအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။
၂။ ယူအင်န်ဟက်ဗီတင့် အဖွဲသည် လမ်းတံတားနှင့် သောက်ရေကို ဦးစားပေး ပံ့ပိုးပေးသည်။ အေစီအက်ဖ်အဖွဲ့မှ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးပံ့ပိုးပေးသည်။ ဝေါလ်ဗီရှင်းအဖွဲ့သည် ကလေးသူငယ် စောင့် ရှောက် ရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေး ပံ့ပိုးပေးကြသည်။
၃။ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ တောင်သူများမိုးစပါးစိုက်ပျိုးစရိတ်ကို အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးပေးသည်။
၄။ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့မှာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးပြီး ဆည်မြောင်း ဌာန မှာ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၈	၄၅.၇%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၂၉	၂၇.၆%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ(၂ ဟတ်တာထိ)	၁၇	၁၆.၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁၀	၉.၅%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၁	၁%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၀၅**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဥစ္စာအဆင့် ၃ နှင့် ၄ တွင်ရှိသော မိသားစုများမှာမြေယာမဲ့နှင့် ၅ ဧကအောက်တောင်သူငယ်များဖြစ်ပြီး ၉၄ ဦး (၈၉.၅%) ခန့်ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်၄င်း၊ လက်သမား၊ပန်းရံ၊ကျဗန်း စသဖြင့် နေ့စားအဖြစ် လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည်။

၂။ ၁၁ အိမ်ထောင်စု (၁၀.၅%) သာလျှင် လယ်နှင့်ယာကို ၅ ဧကအထက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ကြ ပြီး ၆ လအထက် ဝမ်း စာဖူလုံကြ သည်။

၃။ ပြေလည်နှင့် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသူများသာ လယ်မြေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကရိယာများကို ပိုင်ဆိုင် ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက် ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တန့်စပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်မြောင်း	အစိုးရ	၁၀၀ ဧက	မိုးရာသီတွင်သာ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရန် ဆည်ရေ ရရှိနိုင်။ နွေရာသီတွင်ဧကအ နည်းငယ်သာ စိုက်ရေရသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်ဧက ၁၄၆ ဧက ရှိသည့်အနက် ငွေတောင်ဆည်မှ လယ်ဧက (၁၀၀) ခန့်ကို မိုးရာသီ တွင် သာရေရနိုင်သည်။ မိုးခေါင်သဖြင့် ဆည်ရေလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် စပါးကို အချိန်မီ စိုက် ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ နောက်ကျ စိုက်ပျိုးကြ ရသဖြင့် အထွက်နှုံးနည်းသည်။

၂။ နွေရာသီတွင် (၁၀) ဧက ခန်သာ ဆည်ရေရသဖြင့် သီးနှံစိုက်ရန် အခက်အခဲရှိသည်။

၃။ ကျန်လယ် ၄၆ ဧကများမှာ ဆည်ရေမရပါ။ မိုးရေကိုသာ အားကိုးကြ ရ သည်။

၄။ နွေပိုင်းတွင် ဆည်ရေနီးသော လယ် ၁၀ ဧကခန့်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၄၆	တင်း	၂၀	၅၀	၃၅	ဧလပိုင်းမှ ၁၂လပိုင်း ထိ ၅လ ကြာ	မြင့်။	နိမ့်။	တခါတရံ ရွံး တတ်သည်။
ပြောင်း	၃၆	တင်း	၁၅	၂၀	၁၇.၅	မိုးရာသီ	နိမ့်။	နိမ့်။	
ပဲစဉ်းငုံ	၁၀	တင်း	၂	၄	၃	မိုးရာသီ	နိမ့်။	နိမ့်။	
ပဲပုပ်	၅	တင်း	၂	၆	၄	မိုးရာသီ		နိမ့်။	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လယ်စပါး တစ်မျိုတည်းကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆည်ရေသောက်နှင့် ဆည်ရေမရ ရှိသော နေရာများတွင် မိုးရေကိုအားကိုးစိုက်ပျိုးရသဖြင့် အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိ။ မြေဆီ လွှာလည်း ပျက်စီးနေသော ကြောင့် စပါး အထွက်နုန်းနည်းသည်။

၂။ စပါးတသီးတည်းကိုသာ ဆက်တိုက်စိုက်သောကြောင့်လည်း ဆစ်ပိုး၊ နီတို စသော ပိုးမွှား ရောဂါ ကျရောက်မှု လွန်စွာဆိုးဝါး သည်။

၃။ ပဲစဉ်းငုံကို သီးသန့် မစိုက်ဘဲ ပြောင်းဖူးနှင့် ရောစိုက်လေ့ ရှိသည်။

၄။ စီပီစပ်မျိုးပြောင်းဖူးကိုလည်း မြေတနေရာတည်းတွင် နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ မထည့်သွင်းနိုင်ခြင်း၊ လုံလောက်စွာအသုံးမပြုနိုင်ခြင်း၊ သဘာဝမြေဆွေးလုံလောက် စွာ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း၊ မြေဆီဩဇာခမ်းခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ရ သည်။ ပြောင်းဖူးထွက်နှုံ ကျဆင်းလာပြီး တောင်သူများ အမြတ်နည်းခြင်း၊ ဈေးကွက်မ တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် ဈေးအနိမ်ခံရခြင်းကြောင့် တခါတရံရာသီဥတု မမှန်ပါက တောင်သူများ အရှုံးဖြင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၈ စီး		ပုဂ္ဂလိကတဦးချင်းပိုင်၊ ၈ အိမ်မှ ၈ စီး။
ရိတ်သိမ်းစက်			
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၄ စီး		၂၄ အိမ်မှ ၂၄ စီးပိုင်သည်။
ခြွေလှေ့စက်	၁အိမ် - ၁စီး		
ရေစုပ်စက်	၆ အိမ် ၆ ခု		
ခြေနင်းရေတင်စက်			
မျိုးစေ့ချစက်			
မြက်ရိတ်စက်	၇ အိမ် မှ ၇ ခု		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

၁။ စိုက်ချိန်နောက်ကျပြီး အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသောကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် လက်တွန်းထွန်စက်နှင့် ခြွေလှေ့စက်တို့ကို ငှားရမ်းအသုံးပြုရသည်။ အရေးကြီး လိုအပ်ချိန်တွင် ငှါးမရကြပါ။ ရေစုပ်စက်မှာလည်း အချိန်မီငှားမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းသည်။

၂။ ရေစုပ်စက်ငှား ၁ နာရီ - ၃၀၀၀ ကျပ်၊ ၁၈က ကုန်ကျစရိတ် ရေစုပ်စက်ငှားခ ၄၀၀၀၀ ကျပ် နီးပါး ကုန်ကျ သည်။

၃။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးမြင့်မှုကြောင့် တောင်သူငယ်များသည် အချိန်မီ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုံး လျော့နည်းကြသည်။

၄။ မြက်ရိတ်စက်ကို ငှားရမ်းအသုံးပြုလေ့မရှိဘဲ ကိုယ်ပိုင်စိုက်ခင်းများတွင်သာ အသုံးပြုကြသည်။

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊သြဇာ)	ရှိ	လယ်မြေများမှာ မြေဆီသြဇာ အသင့်တင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ပါက လယ်မြေအားလုံး အချိန်မီစပါးအောင်မြင်စွာ စိုက်ပျိုးနိုင်မည့်အပြင် သီးထပ် လည်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပါမည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ငွေတောင်ဆည်မှ ရေရရှိသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	မရှိ	နွားချေးကို စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသုံးပြုကြသော်လည်း လုံ လောက် မှုမရှိပါ။ သြဂဲနစ်မြေသြဇာကို သုံးစွဲလေ့မရှိ။ ဗဟုသုတလည်းမရှိကြ ပါ ။
သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	သုံးလေ့သုံးထမရှိ။ ဆေးအမျိုးအစားလည်းမသိ။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ချေးငွေရရှိမှု	မရှိ	စိုက်ဘဏ်မှထုတ်ချေး -အလုံအလောက်မရ။ အချိန်မီမရ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	လွိုင်ကော်မှ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးရုံးမှ တခါတရံ သင်တန်းပေးသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	လွိုင်ကော်မြို့သို့ အချိန်မရွေးအလွယ်တကူရောင်းဝယ်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆည်ရေအချိန်မီ အလုံအလောက်ရရှိပါက မိုးစပါးကို အချိန်မီစိုက်ပျိုးခြင်း၊ သီးထပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် စပါးအ ထွက်တိုး လာနိုင်မည်။

၂။ သဘာဝမြေဆွေးကို ထုတ်လုပ်နိုင်ပါက မြေဆီလွှာပိုမိုကောင်းပြီး အထွက်နှုန်းတိုးလာနိုင်မည်။

၃။ စိုက်ဘဏ်မှ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချေးငွေကို အချိန်မီနှင့် လုံလောက်သောပမာဏ ချေးပေးနိုင်မည်ဆိုပါက သွင်းအားစုများ လုံလောက်စွာအသုံးပြုခြင်း၊ အချိန်မီသုံးစွဲနိုင်ခြင်းဖြင့်လည်းအထွက်နှုန်း တိုးလာနိုင်ပါသည်။

၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး အချိန်မရွေး၊ ယဉ်မျိုးစုံ၊ ရာသီမရွေးသွား လာနိုင်သည်။ လွိုင်ကော် ၆၂ ဈေးကွက်နှင့်လည်းနီးပြီး သွင်းအားစုများဝယ်ယူခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန် ဈေးကွက်အလုံအ လောက် ရှိသည်။

၂.၂.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မိုးခေါင်၊ ဆည်ရေမရပါက ၈က ပြည့် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့စရာ မရှိတော့ပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး	ရှိ	စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေလုံလောက်မှုမရှိ။ အချိန်မီချေးငွေမရကြပါ။
လက်လှမ်းမှီမှု		ပြန်ဆပ်ရ မည့်အချိန်ကို ပုံသေသတ်မှတ်ထားသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့် အချိန်မီမထည့်နိုင်၊ လုံလောက်စွာ အ သုံးမပြုနိုင်ပါ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါး မှု	ရှိ	ရေရရှိပါက တချိန်တည်းအမြန်စိုက်သောကြောင့် လုပ်သားရှားပါးသည်။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	မိုးခေါင်ခြင်း၊ ဆည်ရေနည်းခြင်းနှင့် အလှည့်ကျရေပေးစနစ်ကြောင့် ရေရမှုမလုံလောက်ပါ။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	နှစ်စဉ်မိုးခေါင် သဖြင့် မိုးရေလုံလောက်စွာ မရကြပါ။
စိုက်ပျိုးရေသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	ငွေကြေးမတတ်နိုင်သောကြောင့်အချိန်မီအသုံးမပြုနိုင်ပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါးတမျိုးတည်းကိုသာ တစ်သီးစားအနေဖြင့် စိုက်သောကြောင့် ပိုးမွှားရော ဂါ ကျရောက်မှု ဆိုးဝါးသည်။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုမှာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်	ရှိ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုရေးနှင့် ဆေးကုမ္ပဏီအချို့မှနည်းပညာဝန်ဆောင်မှု

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
နည်းလမ်းများ		ပေးသော် လည်း ထိရောက်မှုအားနည်းသည်။ လက်တွေ့နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကယားပြည်နယ်မြို့တော် လွိုင်ကော်နှင့် နီးပြီး အချိန်မရွေးသွားရောက် ရောင်းဝယ်နိုင် သည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မိုးစပါးတမျိုးတည်းကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး မိုးခေါင်၊ မိုးနောက်ကျပြီး ဆည်ရေမရပါက အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင် ခြင်း မရှိပါ။

၂။ စိုက်ချိန်နောက်ကျသဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အချိန်လုစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် လုပ်သားအင်အားမလုံလောက်ခြင်း၊ စက်ကရိယာလုံလောက်မှု မရှိခြင်းတို့ ကြုံရသည်။

၃။ စိုက်ဘဏ်မှငွေချေးသော်လည်း ချေးငွေနောက်ကျခြင်းနှင့်လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီအသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိ။ အလုံအလောက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၄။ ဖျက်ပိုးရောဂါများ ပြင်းထန်ဆိုးရွားစွာကျရောက်မှုရှိပြီး ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

၅။ စိုက်ပျိုးမြေဇရိယာတိုးချဲ့ရန် မြေမရှိတော့ပါ။

၂.၂.၂။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁။ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃၀	၁၂၆ ကောင်
မြင်း		
ကျွဲ		
ဝက်	၅၇	၉၀ ကောင်
ကြက်	၈၃	၅၂၇ ကောင်
ဘဲ	၄	၁၄ ကောင်
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၁၀၂ အိမ် (၉၇ %) ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ ၁၀၀ အိမ် ၉၅ % နှင့် မွေးမြူရေးသီးသန့် (၂ အိမ် - ၁.၉ %) ရှိသည်။

၂။ နွားမွေးမြူရေးကို အဓိကခိုင်းနွားအဖြစ်အသုံးပြုရန်နှင့် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲနှင့် ငါးကို မိသားစုဝင်စွေရရန် အတွက် မွေး မြူကြသည်။

၃။ မွေးမြူရေးကို စီးပွါးဖြစ်မွေးမြူလေ့ မရှိကြပါ။ အရင်းအနှီးနည်းခြင်း၊ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက် ရောဂါများ ကျရောက်ပါ က ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နှင်းနိုင်မရှိ၊ လုံလောက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရနိုင်ကြသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုများစွာရှိသည်။

၄။ ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန်လည်း ရောင်းချခွင့်လိုင်စင်ရရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံ ဖြတ် ခံရခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွါးဖြစ်တိုးချဲ့ရောင်းချနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီရန် မလွယ်ကူသေးပါ။ ကာကွယ်ကု သမှု အလေ့အကျင့်နှင့် အစီအစဉ်မရှိခြင်း။

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ သီးခြားမရှိသော်လည်း သီးနှံများရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် တိရစ္ဆာန် များ ကျောင်းနိုင်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်အစာများရနိုင်ခြင်း
ရေရရှိမှု	တွင်းရေ၊ မိုးရေ နှင့် ဆည်မြောင်းရေများရှိသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသတွင် ဒေသမျိုးများကို လွယ်ကူစွာရရှိနိုင် သည်။
ချေးငွေ	မွေးမြူရေးသီးသန့်ချေးငွေစနစ်မရှိ။အသိမိတ်ဆွေများ၊ဆွေမျိုးများထံမှ (၅%) အတိုး နှင့် ချေးယူမွေးမြူကြသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အစားအစာကို စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်စာမှရရှိပြီး ဆေးဝါးကို လွိုင်ကော်မှ ဝယ်ယူ ရရှိနိုင် သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးမြူရေးသင်တန်းမရကြပါ။ လိုအပ်ပါကတိမွေးကုရုံးမှ ခေါ်လျင်လာကြည့်ပေးသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ရွာအတွင်း ပွဲတော်များအတွက်အသုံးပြုကြသည်။ လိုင်စင်မရှိသောကြောင့် မြို့ဈေး ကွက်သို့ ရောင်းချနိုင်ခြင်းမရှိ။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မွေးမြူရန်နေရာရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာနှင့်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်လွတ်ကျောင်းနိုင်ပြီး လယ်စပါးမှ ရရှိသော ကောက်ရိုးများနှင့်အစာစိမ်းများပေါများသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရန်အိမ်ခြံဝင်းရှိသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့် မရှိသော်လည်း လွတ်ကျောင်းရန် နေရာများရှိပါသည်။ ကောက်ရိုးများလည်းအလွန်ပေါပါသည်။

၂။ မွေးမြူရေးသီးသန့် ချေးငွေမရှိသောကြောင့် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှုမရှိ။

၃။ ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။ ဈေးကွက်ကောင်းပြီး အလုံအလောက်ရှိသည်။

၄။ သွင်းအားစုနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလည်း ဒေသအတွင်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြ ပါ ။

၅။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမမီကြသောကြောင့် ဒေသမျိုး ကြက်၊ဝက်ကိုသာ မွေးမြူကြသည်။

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	မွေးမြူရေး သီးသန့် ချေးငွေ မရှိကြပါ။ ငွေချေးရာတွင် ရွာအတွင်းမှ အတိုးကြီးဖြင့် ချေးယူရသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်နာကျ၊ ဝက်တုတ်ကွေး ရောဂါများ ကာကွယ်ကုသနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့်ဆုံးရှုံးမှုများသည်။ထို့ကြောင့်မွေးမြူသူလျော့နည်းလာသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အရင်းအနှီးမရှိသောကြောင့် သွင်းအားစုများဖြစ်သော အစာ၊ ဆေးဝါးတို့ကို အချိန်မီနှင့် အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	တိကုဋ္ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်။ နည်းပညာဝန် ဆောင်မှုမရကြပါ။ ကာကွယ်ကုသနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံရသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	တိကုဋ္ဌာနမှလာရောက်မှုမရှိ။ ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း အလေ့အထနည်း သည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	ရွာအတွင်း သားသတ်လိုင်စင်ရရှိရန် ခက်ခဲမှုကြောင့် လွတ်လပ်စွာ သားသတ် ရောင်းခွင့်မရကြပါ။
မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	မျိုးကောင်းသန့် ဝယ်ယူရန် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ကြပါ။
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မွေးမြူကုသရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုမရှိ။

၂။ တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရရှိ၍ ဆုံးရှုံးမှုများရှိပါသည်။

၃။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးတိုးတက်လုပ်ကိုင်ရန်ချေးငွေနှင့် ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်းမရှိ သေးပါ။

၄။ မိမိခြံထွက်တိရစ္ဆာန်များအား လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်ခွင့်မရှိ။ သားသတ်လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲသည်။ လိုင်စင်ရှိ သူ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှု ခံကြရသည်။

၅။ ဒေသတွင်းဈေးကွက်ကိုသာ အားထားနေကြရသဖြင့်ပြင်ပသို့ လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်မှု၊ အသားစည်သွပ်စက်ရုံတို့ကဲ့သို့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများရှိပါကမွေးမြူရေးပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်သည်။

၂.၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁			မြင့်။ ဆန်စက်-၁၊
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း		၆		လတ်။ လက်သမား ၄ + ပန်းရံ ၂
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁			လတ်။ ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့ဆိုင်။
၆	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၁၅			လတ်။ ဟင်းသီး/ရွက်အရောင်းဆိုင် ၁၃ ဦး၊ ကုန်စုံဆိုင် ၂ ဦးဖြစ် ကြသည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ် ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၁၃			မြင့်။ ထရပ်ကား ၄ စီး၊ ထော်လာဂျီ ၈ စီး၊ သုံးဘီး ၁ စီးရှိသည်။ စိုက်ပျိုးနှင့် တွဲဘက်လုပ်သည်။
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်း များ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း		၃		လတ်။ အစိုးရဝန်ထမ်း။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအ တွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သ မား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင်လုပ် အား	ရုပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
၁၇	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၂၈	၉		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်း (၂၈) ခုရှိသည်။ ဆန်စက် ၁ စက်၊ ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့ ၁ ဆိုင်၊ ကုန်စုံနှင့် ဟင်း သီးရွက်အရောင်းဆိုင် ၁၅ ဆိုင်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်း ၁၃ ခု ရှိသည်။

၂။ ဝန်ထမ်းနှင့် အလုပ်သမားလုပ်ပိုင်သူ(၉) ဦးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လက်သမားပန်းရံ ၆ ဦးနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း ၃ ဦး ရှိသည်။

၂.၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ:	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ:
ကိုယ်ပိုင်စွမ်းရည်ရှိသည်။ အိမ်တွင်းမှ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည်။	အသက်မွေးပညာ ကျွမ်းကျင်မှု နည်းသည်။
လွိုင်ကော်၊ ဒီမောဆိုးကားလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ကောင်းသည်။	ပုံမှန်သွားလာသည့် လိုင်းကား/ယဉ်မရှိ။ ထွက်ကုန်မရှိ။ ပုံမှန် အလုပ်အကိုင်မရှိ။
လုပ်အားအတွက် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများစွာ ရှိသည်။	နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတနည်းသည်။ ပညာတတ်နည်းသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ သတင်းအချက်အလက်၊ အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။
ရိုးရာယက်ကန်းတိုးချဲ့နိုင်	ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ။ ငွေချေးစနစ်မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာသည်လွိုင်ကော်နှင့် ဒီမောဆိုး ကားလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိသည်။ ကယားပြည်နယ်မြို့တော် လွိုင်ကော်နှင့် လည်းနီးသည်။ သို့သော်ပုံမှန်ပြေးဆွဲသည့် လိုင်းကားမရှိ။

၂။ ဈေးကွက်နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းသော်လည်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှု အားနည်း သည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် အဆက်အသွယ်အားနည်းသည်။

၃။ လက်သမား၊ပန်းရံ၊ ရိုးရာယက္ကန်းလုပ်ငန်း၊ ယဉ်မောင်းစသည် လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှု များရှိသော်လည်း အရင်း အနှီး နည်းသည်။ ကျွမ်းကျင်မှု လိုအပ်သေးသည်။

၂.၃။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	လွိုင်ကော်ဈေး-၄ မိုင်	ဒီမော့ဆို- ၁၀ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ် တက္ကစီ။	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဆိုင်ကယ် တက္ကစီ။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ကုန်မျိုးစုံနှင့် လိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှု မျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။	ဟင်းသီး၊ ဟင်းရွက် အဓိကရောင်း ဝယ်ကြသည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည်။	အသင့်အတင့်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

လွိုက်ကော်မြို့မှာ ပြည်နယ်မြို့တော်ဖြစ်၍ လွယ်ကော်ဈေးသည် ကျေးရွာလူထု၏ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုများ အတွက် အဓိကအားထားရာ နေရာဖြစ်သည်။

၂.၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	ချေးငွေ (၁ ဧက မှ- ၁၀ ဧက ထိ)	၆လကြာ	၄၀ ပြား	လယ်ယာပိုင် ဆိုင်မှုပုံစံ (၇)	လိုသလောက် မရ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှု					

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
ကဏ္ဍ အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	-	-	-	-	-
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	အကန့်အသတ်မရှိ	ပုံမှန်မရှိ	မလို	မရှိ
အပေါင်ဆိုင်	ချေးငွေ	၆ လ	၄%	ရှေ	ပစည်းတန်ဖိုးအ ပေါ်မူတည်သည်။
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	ပုံမှန်မရှိ	၅%	မလို	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေအချိန်မီမရ၊ လုံလောက်မှုမရှိ။ မိုးစပါးအတွက်သာ ထုတ်ချေးပြီး လယ်တဧက တစ်သိန်း နှုံးနှင် အများဆုံး ၁၀ ဧကအထိသာ ချေးငွေရသည်။ ချေးငွေကာလမှာ ၆ လဖြစ်သည်။

၂။ အပေါင်ဆိုင်မှ ချေးငွေကို အတိုးကြီးပေးချေးယူ စိုက်ပျိုးပြီးမှ သာ စိုက်ဘဏ် ချေးငွေကို ရကြသည်။

၃။ သီးနှံများစိုက်ပျိုးချိန်တွင် မိတ်ဆွေများထံမှ အတိုး(၅–၁၀%) ဖြင့် ငွေချေးရသည်။ မိတ်ဆွေထံမှ ချေးယူ ပါ က အတိုးနှုံးများပြီ လိုသလောက်ချေးယူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၄။ လွိုင်ကော်နှင့်ဒီမောဆိုးရှိ အပေါင်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ပွဲရုံစသည်တို့မှငွေချေးငှားပါ က အပေါင်ခံပစ္စည်းရှိမှသာ ငွေချေး နိုင်ကြပြီး ချေးငွေကာလမှာ ၃ လတကြိမ် သက်တမ်းပြန်တိုးရသည်။

၂.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက် အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	များ	မြေသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။ သဘာဝမြေသြဇာသုံးစွဲ မှုနည်းပြီး ဓာတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	များ	ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း ထိန်းသိမ်းခြင်းမရှိ။ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	များ	ဆေးယဉ်ပါးပြီး ထိရောက်သော ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်မှုမရှိ။ ဘက်စုံပိုးမွှား ကာ ကွယ်မှု မရှိသေးပါ။

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေအရင်းအမြစ်	များ	ဆည်မြောင်းရှိသော်လည်း မိုးခေါင်သဖြင့် ဆည်ရေနည်းသည်။ သစ်တောပြုန်းတီး မှု ကြောင့်လည်း မြေအောက်ရေခမ်းခြောက်ခြင်း၊ စိမ့်စမ်းရေ နည်းခြင်းတို့ဖြစ် သည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	များ	ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုမရှိ။ အစီအမံများမရှိကြပါ။
အခြားတိရိစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	များ	ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမရှိ၊ စားသုံးမှုများသည်။ ထိန်းသိမ်းမှု အစီအမံ များမရှိ။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲ မှု	များ	စနစ်တကျစွန့်ပစ်မှု မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုများစွာအားနည်းပြီးရှားပါးမှု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။

၂။ ငါးမျိုးများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးများတဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။ ၄င်းမျိုးများ မျိုးမသုဉ်းအောင် ကာ ကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအမံများ မရှိသေးပါ။

၃။ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုလည်း မရှိကြပါ။

၄။ ပိုးသတ်ဆေးဗူးခွံများကိုလည်း စနစ်တကျ စွန့်ပစ်သည့် အလေ့အထလည်းမရှိပါ။

၅။ သစ်တောများလည်းထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများပြီး သစ်တောပြုန်းတီးလာသဖြင့် စိမ့်စမ်းရေထွက်များလည်းတဖြည်းဖြည်းခမ်းခြောက်လာသည်။

၂.၅.၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	တခါသာဖြစ်ဖူးသည်။	မရှိ။
မီးဘေး	လတ်	တခါတရံဖြစ်တတ်သည်။	မီးသတ်အဖွဲ့မှ မီးချိတ်၊ မီးယပ် စစ်ဆေးမှု ရှိသည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	-	မရှိ။
ငလျင်	နည်း	တခါတရံလှုပ်တတ်သည်။	မရှိ။
မိုးခေါင်ခြင်း	များ	နှစ်တိုင်းကဲ့သို့ မိုးခေါင်သည်။	မရှိ။
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှု	နည်း	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ပြဿနာရှိ။	ရပ်မိရပ်ဖများမှ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးသည်။
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ	များ	ကြက်နာ၊ ဝက်နာကျန်းမာ	တိ-ကုန့်ကုသမှုခံယူရသည်။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ဖြစ်ပွါးမှု		ရောဂါ ခွါနာလျှာနာနှစ်စဉ် ဖြစ်သည်။	ကာကွယ်ဆေး ထိုးပေးလေ့မရှိ။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	များ	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့်ဆရာဝန်များ ကွင်းဆင်း စစ် ဆေးဖူးသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မိုးခေါင်မှုမှာ ကျေးရွာအတွက် ထိခိုက်လေ့ရှိသော သဘာဝဘေးအတန္တရာယ်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းကြောင့် ထိခိုက်မှု အန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ မရှိသေးပါ။

၂။ တခါတရံ တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက် ဆုံးရှုံးလေ့ရှိသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း အလေ့အထ မရှိ။

၃။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ကျရောက်မှုများသော်လည်း ကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့် ဆရာဝန်များမှ ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။

၂.၆။ ပညာရေး

၂.၆.၁။ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဇနှစ်နှင့်အထက်၊ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၂၈	၄၅	၇၃	၁၅.၇%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၇	၉	၁၆	၃.၄%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၈၅	၆၀	၁၄၅	၃၁.၃
အလယ်တန်း ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၉	၅၇	၁၀၆	၂၂.၈
အထက်တန်း ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၅၄	၄၈	၁၀၂	၂၂%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၉	၁၀	၁၉	၄%
တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေသူများ	၃	၀	၃	.၆%
ဇ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း (၂၇)	၂၃၅	၂၂၉	၄၆၄	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ၊ စာရေးစာဖတ်တတ်သူများပြီး ဘွဲ့ရပညာတတ်သူ နည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းအထိ စာသင်ကျောင်းရှိသော်လည်း မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ကြပါ။

၂.၆.၂။ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၇	၃၅	၆၂	၁၂၁.၆%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၅	၁၄	၂၉	၄၆%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၇	၁၄	၂၁	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၃	၀	၃	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ မူလတန်းတွင် အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျေးရွာကလေးဦးရေထက် ပိုများနေရ ခြင်းမှာ အချို့ကလေးများမှာ ၅ နှစ်ကျော်မှ ကျောင်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြားအရ အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ လျော့နည်းနေရခြင်းမှာ လည်း ကျောင်း သားများ အသက်ကြီးမှ ကျောင်းနေရခြင်းနှင့် မိဘများဆင်းရဲသောကြောင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ် သည်။

၃။ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဦးရေ သိသိသာသာ လျော့နည်းရခြင်းမှာ အခြားသို့ ကျောင်းထား ရန် မိ ဘများမှ ဆင်းရဲသဖြင့် ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၄။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းမရှိပါ။

၂.၆.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်ရှိ			ပုဂံကျေးရွာသို့ ၃ မိုင်		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်			စက်ဘီး-ဆိုင်ကယ်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	(၆၀ - ၃၀ - ၂၀) ပေ					
အိမ်း၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ			သွပ်မိုး၊ ကွန်ကရစ်ကာ/ခင်း		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ			လုံလောက်မှုရှိ		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	မ	ကျား	ပေါင်း
	၁	၄	၅			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အခြေခံအလယ်တန်းကျောင်းဖြစ်ပြီး ကျောင်းအိမ်သာလုံလောက်မှုမရှိပါ ။

၂။ ရေတွင်းရှိသော်လည်း သောက်သုံး ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိပါ။

၃။ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုမရှိ။

၂.၆.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက်မှုရှိ
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၅/၆၂= ၁/၁၂
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိသည်။ အစိုးရမှထောက်ပံ့ပေးသည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	၃၀ % ခန့်ရှိ မတတ်နိုင်ကြ။ ပုံမှန်အလုပ်နှင့် ဝင်ငွေမရှိကြ ပါ ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းမရှိ။ ကျောင်းကော်မတီသာရှိသည်။ ကျောင်းကော်မတီမှ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လစဉ် ဆွေးနွေးပွဲ ပြု လုပ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆရာ၊ဆရာမဦးရေ လုံလောက်မှု ရှိသည်။

၂။ မိဘဆရာအသင်းမရှိ။ ကျောင်းကော်မတီသာရှိသည်။ ကျောင်းကော်မတီမှ ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လစဉ် ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်သည်။

၃။ ဆင်းရဲပြီး ပညာထူးချွန်သော်လည်း ကျောင်းဆက်မထားနိုင်သော ကျောင်းသားများအတွက် ကူညီရေး အစီ အစဉ် မရှိသေးပါ။

၄။ လက်ရှိစာသင်ကျောင်းဆောင်မှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသော်လည်းအခြားအဖွဲ့မှ အကူအညီ ဖြင့်ဆောက်လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။

၂.၇။ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

၂.၇.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	၂.တုတ်ကွေး	၃. ငှက်ဖျား	၄.ထိခိုက်ရှနာ
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လက်ရှိတွင်ကျေးရွာမှာ တုတ်ကွေး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါအဖြစ်များ နေပါသည်။ ရေမသန့်ခြင်းနှင့် ခြင်ပေါသောကြောင့်ငှက်ဖျားနှင့်ဝမ်းရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများသည်။

၂.၇.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအ ကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက် မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာ ရေး ဌာန	၅ မိုင်ကျေး ရွာ	မရှိ	သားဖွားဆရာ.. မ ( ) ဦး ကြီးကြပ်- ၁ ဦး	မလုံလောက်	တခါတရံ လွိုင်ကော် သို့ သွား ရောက်ကုသ မှုခံယူရ သည်။
ဆေးရုံ	လွိုင်ကော် ၆.၄ ကီလိုမီတာ	ရှိ	ဆရာဝန် ( ) ဦး သူနာပြု - ( ) အခြား - ( )	လုံလောက်	
ဆေးဆိုင်	လွိုင်ကော် ၆.၄ ကီလိုမီတာ	ရှိ	မိုးဗြဲနှင့်လွိုက်ကော် မြို့များ တွင် သာဆေး ဝါးကျွမ်းကျင် သူရှိသည်။	ရှိ။	၆.၄ ကီလိုမီတာ ဝေး သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာအုပ်စု ဆေးခန်းတွင် သားဖွါးဆရာမ အမြဲမနေပါ။ လိုအပ်ပါက ဖုန်းဆက်ခေါ်နိုင်သည်။ လုံလောက်သော ဝန်ဆောင်မှုမရကြပါ။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စရှိပါက များစွာ အခက်အခဲ ရှိသည်။

၂။ ရောဂါဖြစ်ပါက ဒေါ်ဘူးငါးရယ်ကျေးရွာအုပ်စုဆေးခန်းသို့ပြသကြရသည်။ တခါတရံ လွိုင်ကော် သို့ သွားရောက် ဆေးကု ကြရသည်။

၃။ ကျေးရွာမှ သားဖွါးဆရာမ မွေးထုတ်နိုင်ပါက မိခင်များ မီးဖွါးမှုနှင့် အရေးပေါ် ကျန်းမာ ရေးအတွက်များစွာအကျိုးရှိနိုင်မည်။ ကျန်းမာရေးပညာပေးကဏ္ဍများလည်း များစွာလိုအပ် သည်။

၂.၇.၃။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄၉	၂၅ တွင်း ကောင်းသည်။ ကျန် ၂၄ တွင်းမကောင်း ပါ ။		Â		
အဝီစိတွင်း	၂	ကောင်း		Â	Â	

ရေရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုပ်လောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
အဝီစိတွင်း၊ စက်တွင်းကန်	၁	ကောင်း		Â		
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၄၆	ကောင်း		Â		
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ရေတွင်း ၄၉ တွင်းရှိသော်လည်း နွေရာသီတွင် သောက်ရေလုံလောက်မှု မရှိပါ။ တွင်းရေဖြင့် အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံ ဟင်းသီး/ရွက်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် တဖက်တလမ်းမှ မိသားစုဝင်ငွေရကြသည်။

၂။ ထို့ကြောင့် ရေတွင်းကို ၁၈၀ ပေမှ ၂၀၀ ပေအနက်တူးပြီး လျှပ်စစ်ရေမော်တာ တပ်ဆင်နိုင်ပါက သောက်ရေ အပြင် အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံကိုလည်း အောင်မြင်စွာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

၂.၇.၄။ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၉၆	ယူအင်နှ်ဟက်ဘီတင့်နှင့် ကြက်ခြေနီအဖွဲ့မှ ပံ့ပိုးပေးသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၇	ဆင်းရဲဆုံးနှင့် အိမ်ထောက်ခွဲများ။
တောထိုင်	၂	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ယင်လုံအိမ်သာ တရွာလုံးနီးပါး အသုံးပြုကြသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အိမ်ထောင်ခွဲအသစ်များမှာ ၂ အိမ်ထောင် စုပေါင်း အသုံးပြုကြသည်။

၂.၈။ လမ်းတံတား အခြေအနေ

၂.၈.၁။ ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတား တည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့ သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
ရွာတွင်းလမ်း	၃	သင့်	၂၀၁၄		Â	၃၀၀၀ ပေ
ချဉ်းကပ်လမ်း	၂	ကောင်း			Â	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ရွာတွင်းအဝင်လမ်းကို ကျောက်ချောလမ်း ပြုပြင်ပြီးသော်လည်း ရွာအတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းသာ ဖြစ်နေသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပြီး မိုးတွင်းအခါ သွားလာမှု ခက်ခဲသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား တံတား ကြိုးတံတား ရေပြွန်	၁၅ ပေ၊ ၁၂ ပေ	ကောင်း	၂၀၁၄		Â

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ယူအင်နဲဟက်ဘိတင့်မှ ကူညီပံ့ပိုးပေးထားသော ကုန်ထုတ်တံတားဖြစ်သည်။

၂။ တံတားအရေအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။

၃။ တံတားနှင့် ဝေးသောလယ်များမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ သယ်ယူရာတွင် ဝေးလံသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ် များပြီး အခက်အခဲရှိသည်။

၄။ ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်သောတံတားမှာ သစ်သားတံတားဖြစ်သောကြောင့်ခိုင်ခန့်မှု မရှိပါ။ မကြာခဏ ပြုပြင်ကြရသည်။

၂.၈.၂။ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း ပင်လယ်ရေကြောင်း				

၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

၂.၈.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ထရပ်ကား	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်			၁၁၀	၁	၈	၄	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ သီးသန့်မရှိ။ လိုအပ်ပါက အချင်းချင်း အကူညီပေးကြသည်။ လွိုင်ကော်နှင့် ၄ မိုင်သာဝေးပြီး ကတ္တရာလမ်း ဖြစ်သောကြောင့် အချိန်မရွေး၊ ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သည်။

၂။ ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူရာတွင်သာ ထော်လာကျီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များကို ၄ါးရမ်းအသုံးပြုကြရသည်။

၂.၉။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၉၄	ကောင်း။	မရှိ။
ဆိုလာစနစ်	၄	သင့်။	မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲ ရှိသည်။
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်လေစွမ်းအင်	၁	သင့်။	ကုန်ကျစရိတ်များသည်။
ဇီဝလောင်စာ (ဖယောင်းတိုင်)	၆	ညံ့။	မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ အိမ်ခြေ (၁၀၅) အနက် တရွာလုံးနီးပါး (၉၄) အိမ် လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး ဖြစ်သည်။

၂။ ဆိုလာသုံးစွဲသူ ၄ အိမ်ရှိသေးသည်။ မိုးရာသီတွင် အခက်အခဲရှိသည်။

၃။ ၁ အိမ်ထောင်မှာလည်း ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်ကိုသာ အသုံးပြုနေသဖြင့် ကုန်ကျမှုများသည်။ ကျန် ၆ အိမ်မှာ လျှပ်စစ်မီတာ တပ်ဆင်အသုံးပြုနိုင်ခြင်း မရှိသေးသောကြောင့် ဖယောင်တိုင်ကို အသုံးပြုကြရသဖြင့် မီးဘေး အန္တရာယ်ရှိသည်။

၂.၁၀။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေ အတွက်	၁၀၇	၁၆	၅၃	၄၀	မရှိ။	မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာလူထုသည် တယ်လီဖုန်း (၁၀၇) လုံး၊ ရေဒီယို (၁၆) လုံး၊ ရုပ်မြင်သံကြား (၅၃) လုံးရှိသည်။

၂။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများများ ဖုန်းသုံးနိုင်ပြီး ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။ လူငယ်များ အင်တာနက် လက်လှမ်းမှီသည်။ သို့သော် သတင်းနည်းပညာ လေ့လာမှုအားနည်းသည်။

၂.၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အိမ်တိုင်းလိုလို တီဗွီ၊ ဗွီဒီယိုရှိသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက် လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျောင်းအားကစားကွင်းရှိသည်။ ကျေးရွာအားကစားကွင်းသီးခြားမရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများရိုးရာကို ထိန်းသိမ်းကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည် များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဖုန်းဖြင့်ဗီဂိုဗာ၊ ဖေ့စ်ဘုတ်၊ သတင်းဖတ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ လူငယ်များသည် အားကစားထူးချွန်ကြသည်။ အုပ်စုပြိုင်ပွဲများတွင် နှစ်စဉ်ဆုရရှိကြသည်။ ကျေးရွာသီး သန့် အားကစားကွင်းမရှိ၊ အားကစားပစ္စည်းလည်း ပြည့်စုံခြင်းမရှိကြပါ။

၂။ ရိုးရာအကနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကို အမြဲတံတိုးထိန်းသိမ်းကြသည်။ ရိုးရာပွဲတော်များ၊ ကယား နှစ်သစ်ကူးဒီးကူပွဲများ၊ တံခွန်တိုင်ပွဲ၊ ငှက်လိုက်ပွဲများကို နှစ်စဉ်လအလိုက် ကျင်းပလေ့ရှိကြသည်။

၃။ လူငယ်ရိုးရာတီးဝိုင်းလည်းရှိပြီး လူငယ်များအဆို၊ အကလေ့ကျင်းခြင်း၊ သာရေးနာရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင် ရန် အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

၂.၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

၂.၁၂.၁။ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦး များအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ အများသုံး တယ်လီဖုန်း
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံ ခန့်ခွဲ ရေး ကော်မတီ၊
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ၊ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ဆက်သွယ်ရေးတိုင်နှင့် နီးသောကြောင့် ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းကောင်းသည်။

၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအနေနှင့် မီးချိတ်၊ မီးယပ်များအိမ်တိုင်းတွင် ထားကြသည်။ လိုက်လံစစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်သည်။ ပြည့်စုံမှုမရှိပါကဒဏ်ငွေကောက်ခံခြင်းပြုလုပ် ကြသည်။

၂.၁၂.၂။ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော
သတင်းအချက် အလက်များ (၂၄–၂၆ ရက်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၁။ ကျေးရွာ၏ ရိုးရာဓလေ့စည်ကမ်းများအရ ကြီးကြီးမားမားမှုခင်းတခါမှ မဖြစ်ဘူးပါ။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • သီးနှံအထွက်တိုးစေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ကျေးရွာ တွင် လယ် ၁၄၆ ဧကရှိပြီးမြေဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်။ ငွေတောင်ဆည်ရေဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးတိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အခြေအနေကောင်းများ	• မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်စျေးကွက်ကောင်းခြင်း။ မွေးမြူရေးသုံး ပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များ သယ်ယူရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့် အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ကြက်၊ ဝက်မွေးမြူရေးသည်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်နေပါသည်။ • ထို့အပြင် ဒီမောဆိုးနှင့်နီးကပ်စွာတည်ရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာ များအတွက် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သောမွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး ဦးစီးဌာနှင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ်ရယူနိုင်ခြင်းကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူ ရန် သင့်တော်သောကျေးရွာတစ်ရွာလည်းဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင် ငွေရ လုပ် ငန်းများ • ဝင်ငွေတိုး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေသော အခြေအ နေကောင်းများ	• ဒီမောဆိုးမြို့စျေးကွက်နှင့် နီးသဖြင့် စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြ သော မိသားစု များအ တွက် ကုန်ကြမ်းအား တိုက်ရိုက် ရောင်းချခြင်းမပြုပဲ ကုန်ချောများ ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပေါများစွာထွက် ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောထုတ် လုပ်ငန်းများ၊အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ ဒေသတွင်းပင် လုပ်ကိုင် လိုစိတ်ရှိကြသည့် လူငယ်များ ရှိနေခြင်း ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအ တွက် အင်အား တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ • ထို့အပြင် ကျေးရွာသည် လွိုင်ကော်မြို့နှင့် နီးကပ်နေသည် သာမကဆိုင် ကယ်ပြုပြင်ခြင်းနှင့် လက်သမား၊ ပန်းရံကဲ့သို့ ကျွမ်းကျင်မှုများ ရှိသည့် အ တွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• စပါးစိုက်ပျိုးသည့်တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမမှ ထုတ်ချေးငွေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းချေးငွေများရှိ၍ အရင်းအနှီးအခက်အခဲကို အတန်အသင့် ပြေလည်စေပါသည်။
ပညာရေး • ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော အခြေအ နေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်း ရှိခြင်းကြောင့် မူလတန်းအဆင့်တတ်မြောက်သူ ဦးရေများပြားလာခြင်းနှင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကို ဒီမောဆိုးနှင့် တက္ကသိုလ်ကို လွိုင်ကော်စသည့် အဆင့်မြင့် ပညာရပ်များကို လွိုင်ကော်မြို့တွင် သွားရောက်သင်ယူနိုင်ခြင်းတို့သည် ကျေးရွာ၏ပညာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	စေရေး အတွက် အလားအလာကောင်း များဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။
ကျန်းမာ ရေး • ကျန်းမာရေးတိုးတက်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ	• ဒီမောဆိုးနှင့်နီးပြီး အရေးပေါ်နှင့် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရရှိနေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ • ကျန်းမာရေးအကူအညီနှင့်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများရှိသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ် ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသော အခြေ အနေကောင်းများ	• ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင်ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်းဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင် စုများသည် ဆွေမျိုးမကင်း ကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီး မားမားမှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။ • လူငယ်များအနေဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း တန်ဖိုးထား ထိန်းသိမ်းကြ ခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလားအလာကောင်းတခုဖြစ် သည်။
ကျေးရွာတည်နေရာ အချက်အချာကောင်းမွန်ခြင်း • ကျေးရွာ၏ တည်နေရာကောင်းမွန်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် ဒီမောဆိုးနှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စျေး ကွက်အားလုံးကောင်းမွန်သည်။ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် လယ်၊ ယာမြေများရှိသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
<u>အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာကဏ္ဍ</u> ကျေးရွာတွင်းလက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံချက်ဖြင့် စနစ်တကျဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်မရှိ ခဲ့ခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအားသိကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊ • ဦးဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်း မရှိသေးခြင်း၊
<u>စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)</u> • သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေ အနေများ	• နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနည်းသည်။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးနှင် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှာ နည်းပညာပံ့ပိုးပေးသော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိသေးပါ။ • ပိုးမွှားရောဂါများကျ ရောက်၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းသဖြင့် သီးနှံ အ ထွက် နှုံးနည်းသည်။ • သွင်းအားစုများ အသုံးပြုရန် ချေးငွေမှာမိုးစပါးတမျိုးတည်း အတွက်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	သာ ငွေချေး ပြီး လုံလောက်မှုလည်း မရှိ ကြပါ။ • အချိန်မီထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ အလုံအလောက်ဝယ်ယူ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိ။ • ဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်မှုမရှိ၊
<u>မွေးမြူရေး</u> • မွေးမြူရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအခြေအနေများ	• မွေးမြူရေးချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း။ • တိရစ္ဆာန်များတွင် နှစ်စဉ်ကျရောက်သောရာသီရောဂါများကို တိမွေးကုဉီးစီးဌာနမှ အချိန်မီကာကွယ်ခြင်း၊ကုသခြင်း၊ နည်းပညာဗဟုသုတများ မရရှိသဖြင့် များစွာဆုံးရှုံးမှုရှိသည်။ ဝက်သားပေါက်ပါ က အသေပျောက်များ။ မပြုစုတတ်။ • အသားရောင်းချခွင့် လိုင်စင်မရှိခြင်း၊ လိုင်စင်ရရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်းချရာတွင် လိုင်စင်ရှိသူများ၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကို ခံကြရသည်။ • ဒေသတွင်းဈေးကွက်သာရှိပြီး ပြင်ပသို့ သွားရောက်ရောင်းဝယ်ရန် သယ်ယူရေးနှင့်ပါတ်သက်၍ အကန့်အသတ်များရှိနေသည်။ စည်သွပ်စက်ရုံ ကဲ့သို့ အရင်းအနှီးမြှပ် နှံမှုများလည်း မရှိကြပါ။
<u>အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ</u> • ဝင်ငွေတိုးအသက်မွေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• တောင်ယာလုပ်ငန်းမှလွဲ၍ အခြားအသက်မွေးဝမ်း လုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း။ • ပုံမှန်အလုပ်မရှိ။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ • ပြင်ပနှင့် အဆက်အသွယ် နည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်အခြေပြု ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း • မြေယာမဲ့နှင့် ဆင်းရဲသား မိသားစုများအတွက် ချေးငွေ လက်လှမ်းမမီခြင်း၊ အတိုးနှုံး မြင့်မားခြင်း။ • စက်ရုံကဲ့သို့ ရင်းနှံမြှပ်နှံမှုများ မရှိသေးခြင်း။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဟန့်အတားများ	• ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် အေစီအက်ဖ် အဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်ခြင်း၊ စပါးအပြင် အခြား သီးနှံများအတွက် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအစီအစဉ်မှာလည်း နိုင်ငံ၏ မူဝါဒများအရ ချေးငွေကိုခံစားခွင့်ရရှိနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဤကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် သော တောင်သူများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေ ကိုလက်လှမ်းမှီရန် အခက်အခဲရှိနေအုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။
<u>ပညာရေး</u> • ပညာရေးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်သို့ ကျောင်းဆက် မထားနိုင်ကြပါ။ • လက်ရှိကျောင်းခြံစည်းရိုးမှာ ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးနေသ ဖြင့် ပညာသင် ကြား ရေး အတွက် လုံခြုံမှုအား နည်းနေသည်။ • လက်ရှိမူကြိုကျောင်းမှာလည်း ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ယခုအခါဟောင်း နွမ်းပျက်စီးနေရာ ပြုပြင်နိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ • ပညာရေးဌာန ရုံပုံငွေလုံလောက်မှုမရှိ။ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	လည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် သင်ကြားရေးနှင့် ပညာရေးအားနည်းမှု ရှိသည်။
<u>ကျန်းမာရေး</u> • ကျန်းမာရေးတိုးတက်မှုကိုအဟန့်အတားဖြစ်စေသော အခြေအနေများ	• လက်ရှိသောက်ရေတွင်းများမှာ နွေရာသီတွင် ရေခမ်း ခြောက်သဖြင့် သောက်ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ရေတွင်းကိုနက်နက်တူးပါက သောက်ရေ ရရှိနိုင်သော် လည်း ဆင်းရဲသောကြောင့် မတတ်နိုင်ကြပါ။ • သန့်ရှင်သောသောက်ရေကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်း မရှိ။ • အိမ်ထောင်ခွဲအသစ်များနှင့် ဆင်းရဲအိမ်ထောင်အချို့ ယင်လုံအိမ်သာဆောက် လုပ် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိကြသေးပါ။ • ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ အားနည်းသဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကို စနစ်တကျ သုံးစွဲတတ်သည့် အလေ့အထမရှိသောကြောင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ စီစဉ်ခြင်းနှင့် လိုက်နာ ကျင့်သုံးသည့် အလေ့အထများ အားကောင်း လာစေရန် နည်းပညာပေးအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။
<u>ယဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့် အားကစား</u> • လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	• အသက်မွေးလုပ်ငန်းများနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ၊ကွန်ပျူတာ ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဆက်အသွယ်မရှိခြင်းကြောင့် လူငယ်များအနေဖြင့်သင့်တော်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည်။ • လူငယ်များ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် လူငယ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (ရိုးရာတီးဝိုင်းပစ္စည်း၊ ရွာ ဘုံပစ္စည်းစသည်) သိမ်းဆည်းရန် အဆောက်အဦး သီးသန့်မရှိသဖြင့် အခက်အခဲများစွာရှိသည်။ • လူငယ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊ အကတီးဝိုင်းရှိသော်လည်း တူရိယာပြည့်စုံ ခြင်း၊ ခေတ်မီခြင်းမရှိသေးပါ။
<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ</u> • ကျေးရွာ အခြေခံအဆောက်အဦး များတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	• လက်ရှိကုန်ထုတ်တံတားမှာ ကောင်းမွန်သော်လည်း တံတားလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် မိုးရာသီတွင် သွားလာမှုခက်ခဲသည်။ အသစ်ဆောက်လုပ် ရန်မတတ် နိုင် ကြပါ။ • လက်ရှိကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာလည်း မြေသာလမ်း များဖြစ်သဖြင့် တနှစ် ပါတ်လုံး အသုံးပြုနေကြသော်လည်း မိုးရာသီတွင် သွားလာမှုအခက်အခဲ ရှိသည်။
<u>လျှပ်စစ်မာတ်အားသုံးစွဲ ရေး</u> • ကျေးရွာတွင် လျပ်စစ်မီးလင်းရေးနှင့် ပါတ်သက်၍ အဟန့်အတား ဖြစ်နေသော အခြေအနေများ	• ဆင်းရဲဆုံးမိသားစု ၇ အိမ်မှာ လျပ်စစ်မီးတပ်ဆင်အသုံး ပြုနိုင်ခြင်းမရှိသေးသဖြင့် ဖယောင်တိုင် မီးကိုသာအသုံး ပြုနေကြရသဖြင့် မီးဘေး အန္တရာယ် ရှိ သည်။

ဒေါ်ပိုးစီကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အ လားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စနစ်					
• ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကိစ္စများ အကောင်အထည်ဖော် ခြင်းနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ရာတွင် လူထု၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အားနည်းသည်။ • လူထုအားလုံးနှင့်ဆိုင် သော လက်ရှိလူထုအ ဖွဲ့အစည်းများကြား စေး ကပ်မှုနှင့် အပြန် အလှန် ဆက်သွယ်မှု အားနည်းသည်။	• လူမှုရေးနှင့် လူထုကိစ္စ များတွင် ဒီမိုကရက် တစ် အလေ့အကျင့် များအတွေ့ အ ကြုံ မရှိသေးခြင်း။ ကျေး ရွာဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး ရေး အစီအစဉ်များ တွင် လည်း အတွေ့အကြုံ မရှိသေးခြင်း။ • ကျေးရွာတခုလုံးခြုံငုံ သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ် ငန်းများကို ဦးဆောင် မည့်အမာခံအဖွဲ့အ စည်းမရှိခြင်း။	• နိုင်ငံတော်အစိုးရ အစီ စဉ်၊NGOများ၏ ဖွံ့ဖြိုး ရေးအစီအစဉ်တို့ကြောင့် ကျေးရွာ လူထုတွင် အစု အဖွဲ့စနစ်၊စုဝေး တိုင်ပင် သည့်အလေ့အကျင့်များ ရှိနေခြင်း။	• ကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်း များ ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် စဉ် ဆက် မပြတ်အကူ အညီပေးရေးစနစ်မရှိ သေးခြင်း။	• လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင် သင် တန်းများမှတဆင့် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များ၏ စီမံခန့် ခွဲမှု စွမ်း ရည်အလေ့အကျင့် များ နှင့်ဗဟုသုတများအ တွက်နည်းပညာ အကူအ ညီများရရန်ကျေးလက်ဖွံ့ ဖြိုး ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းများဆက် သွယ် ပြီးအမာခံအဖွဲ့အ စည်းအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ ဖြိုး ရေးကော်မတီ ဖွဲ့ စည်းတည်ထောင်ခြင်း • လက်ရှိကျေးရွာရှိအဖွဲ့အ စည်းများနှင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီများ ၏အဖွဲ့အ စည်းဆိုင်ရာ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော် မတီနှင့်အခြား အဖွဲ့အ စည်းများကို အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည် တည် ဆောက် ခြင်း။ • စီမံကိန်းများမှာကျေး ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော် မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း။ • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နည်း စနစ်။ • ဒီမိုကရက်တစ်အုပ် ချုပ်မှု၊အမြင်ကြည် လင်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှု။ • မတူခြားနားသည့် ကော် မတီများအ ကြားပေါင်းစပ် ညှိ နှိုင်းမှုနှင့် ချိတ် ဆက် ဆောက်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
				စီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းရည် တည်ဆောက် ခြင်း။	
စိုက်ပျိုးရေး					
• စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှုနည်းပါးခြင်း	• လက်ရှိစပါးမျိုးများမှာ သက် တမ်းရှည်ပြီး အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းနှင့် ဈေး ကွက်ဝင်မှုအား နည်း သည်။	• ဒေသနှင့်သင်တော်ပြီး ဈေး ကွက်ကောင်းသော စပါးမျိုးများကိုမြန်မာ့ စိုက်ပျိုးရေးမှတဆင့် ဆက်သွယ်ဝယ်ယူနိုင် သည်။	• အရင်းအနှီးနှင့်အဆက် အ သွယ်မရှိ။	• မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆက်သွယ်၍ အထွက် ကောင်း ဈေး ကွက်ဝင် စပါးမျိုးများတင် သွင်း စိုက်ပျိုးခြင်း။	• စပါးမျိုးကောင်းမျိုး သန့် စိုက်ပျိုးခြင်း။
	• အချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင် ရန် မြေပြင်ခ၊ကောက် ရိတ်ခ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့် ခြင်း။	• လယ်ကွင်းမြေအနေအ ထား မှာ စက်ကရိယာ အ သုံးပြုရန်အခြေအနေ ကောင်းရှိသည်။ • လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာ များဒေသအတွင်းအလွယ် တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ • တိုက်ရိုက် ဝယ်ယူရန် ကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက် နိုင်ခြင်း။	• အရင်းအနှီးလုံလောက်မှု မရှိ။ • စက်ဂယ်ယူသုံးစွဲရန်ချေး ငွေ နှင့် အဆက်အသွယ် မရှိ။ • လယ်သမားများအစုအ ဖွဲ့ဖြင့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ဝယ်ယူသည့် စနစ်မရှိ။	• လယ်ယာသုံးစက်ကရိ ယာများ ဝယ်ယူရေးအ တွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီမှ ကုမ္ပဏီ များနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း။ • ဆင်းရဲသားတောင်သူ များဘဏ် (သို့) ကုမ္ပဏီ များမှ အရစ်ကျချေးငွေ စနစ်ဝယ်ယူနိုင်သော အခြေအနေများ ဖန်တီး ပေးခြင်း။ • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မ တီမှ ဦးဆောင်၍ ဆင်းရဲ သား တောင်သူငယ် များမှ ငှါးရမ်း သုံးစွဲ နိုင်သည့် အခြေအနေ	• လယ်သမား အစုအ ဖွဲ့စ နစ်ဖြင့် ချေးငွေ အရင်းအနှီး လက် လှမ်းမှီရေး သွင်းအား စုများ အရစ်ကျ စနစ် ဖြင့် ဝယ်ယူ နိုင်ရေး ဆောင် ရွက်ခြင်း။

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
				ဖန်တီးခြင်း။ • လယ်သမားများ အစုအဖွဲ့ ဖြင့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ် ဆက် ဝယ်ယူသည့် စနစ် တည်ထောင်ခြင်း။	
• ဟင်းသီး/ရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အားနည်းသည်။	• ရေတွင်းမှ လူအားဖြင့် ရေ လောင်းစိုက်ပျိုးရသဖြင့် စီးပွါးဖြစ်စိုက်ပျိုး နိုင်ခြင်း မရှိ။ • ရေတင်ရန် ရေစက်/မော် တာမရှိ။	• ဟင်းသီး/ရွက်ဈေးကွက်အ လုံအလောက်ရှိသည်။ • မြို့နှင့်နီးပြီး လမ်းပန်းဆက် သွယ်မှုကောင်းသည်။ • ကျွမ်းကျင်စွာစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီးရေ၊မြေ၊ရာသီဥတုသင့်တော် သည်။	• အရင်းအနှီးမရှိ။	• အရင်းအနှီးထူထောင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• အိမ်ဘေးခြံ တိုးမြှင့်စိုက် ပျိုးရန် အရင်းအနှီးထူ ထောင်ခြင်း။ • ရေစုတ်စက်မော်တာ တပ်ဆင်ခြင်း
• မြေဆီဩဇာနည်းခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း	• သဘာဝမြေဆွေးအလုံအလောက်အသုံးမပြုနိုင် ခြင်း • ဓါတ်မြေဩဇာကို အလွန် အကျွံအသုံးပြုခြင်းနှင့် ကုန်ကျမှုများခြင်း။	• သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်သုံးစွဲ ခြင်း	• နည်းပညာအားနည်းခြင်း။ • အရင်းအနှီးမရှိ။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့်အရင်းအနှီးပံ့ပိုးသောဖွဲ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ် နည်း သင်တန်း • (တီကောင်မြေဆွေး၊ အီးအမ် ဘိုကာချီပြုလုပ် နည်း၊ စသည်)
မွေးမြူရေး					
• မွေးမြူရေးမှ ဝင်ငွေနည်း။ • မွေးမြူရေးဗဟုသုတ	• ဒေသကြက်နှင့် ဝက်ကို အိမ်တိုင်း နီးပါးမွေးမြူ ကြသော်	• အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရန်အစာ၊ ရေနှင့် လျပ်စစ်မီးရရှိ။	• ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ဗဟုသုတလုံလောက်မှု မရှိ။	• ကော်မတီမှ ဦးဆောင်၍ တိ မွေးကုဋ္ဌာနနှင့် ဆက်သွယ် ခြင်း၊	• မွေးမြူရေး သင် တန်းများ/ မွေးမြူရေး လုပ်သား သင်တန်း

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
နည်း ပါးခြင်း။	လည်း နှစ်စဉ် ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ကျရောက်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုများ သည်။ • ကြက်နှင့်ဝက် မွေးမြူရေးမှ ဝင်ငွေ ကောင်းသော်လည်း တိုးချဲ့မွေးမြူရန်အရင်းအနှီးမရှိ။	ဈေးကွက်ကောင်းပြီး ဈေးကွက် အလုံအလောက်ရှိ။ • ကြက်နှင့် ဝက် မွေးမြူရေးကို ရင်းနှီးကျွမ်းကျင်မှုရှိပြီးငင်း မှ ဝင်ငွေကောင်းစွာ ရရှိနိုင် သည်။ • လိုအပ်ပါကတိ/မွေး/ကု ဦးစီးနှင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်ပြီးကုသမှုခံယူနိုင် သည်။	• ကြက်နှင့်ဝက်မွေးရန် မြို့ကောင်း မြို့သန့်နှင့် အရင်းအနှီး လုံလောက်မှုမရှိ။ • တခါတရံ အချိန်မီ ကုသရန် အခက်အခဲရှိသည်။	• မြို့ကောင်း မြို့သန့် မွေးမြူ ခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေး လုပ် သား မွေးထုတ်ပြီး သင်တန်း များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း။	• မြို့ကောင်း မြို့ သန့် ကြက် နှင့် ဝက် တပိုင်တနိုင် တိုးချဲ့မွေး မြူ ခြင်း။ • မွေးမြူရေးဆေးဝါး
လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သောဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်း များ					
• လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင် ရန် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေနည်းပါးသည်။	• အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်း။ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းသည်။ • အရင်းအနှီးနည်းပါးသည်။ • မြို့တက်၍သင်တန်းများရယူရန်နေထိုင်ရေး၊စားစရိတ်များ မတတ်နိုင်ခြင်း။	• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပြီး မြို့နှင့်နီးသည်။ • လုပ်သားအင်အားနှင့် ဒေသထွက်ကုန် အသင့်အတင့်ရှိ သည်။ • ဈေးကွက်နှင့် နီးသည်။	•အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုတိုး တက်ရေးအတွက် စီမံကိန်း များမရှိခြင်း၊ •လေ့လာသင်ယူရန်အဆက်အသွယ်နှင့်အရင်းအနှီးမ ရှိ။ •သင့်တော်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ဆင်းရဲသားများအတွက် ငွေချေးစနစ် မရှိခြင်း။ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းခြင်း။	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေနေ ဖန်တီး ခြင်း • ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်း ပညာနှင့်ငွေကြေး ဝန်ဆောင် မှုများအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• အုတ်ရိုတ်စက်လုပ်ငန်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုတိုး တက်ရေးသင်တန်းများ ○ အိမ်တွင်းမှုသင်တန်း ○ ဝပ်ရှော့စက်ပြင်သင်တန်း ○ ကွန်ပျူတာ၊အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်း ○ ပန်းရံ၊လက်သမားကျွမ်းကျင်သင်တန်း ○ Electronic

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အ လားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
					သင်တန်း ○ အနုပညာသင်တန်း ○ မုန့်၊ဖျော်ရည်ပြုလုပ် နည်းသင်တန်း • အလှပြင်သင်တန်း
ကျန်းမာရေး					
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု နှင့်ဗဟုသုတနည်းသေး သည်။	• ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့်ရှောက်မှုလုံ လောက်မှုမ ရှိ။	• ကျန်းမာရေးလုပ်သား နှင့်အရံသားဖွါးတက် ရောက်ရန်လူအင်အား ရှိ သည်။	• သင်တန်းတက်ရောက် ရန်အဆက်အသွယ်မရှိ။ • အရင်းအနှီးမတတ်နိုင် ကြ ပါ ။	• အရင်းအနှီးနှင့်နည်း ပညာ အဆက်အသွယ် များဖန်တီးပေးခြင်း။	• အရံသားဖွားသင်တန်း
• သောက်ရေနှင့်သန့်ရှင်း မှု အားနည်းသည်။	• နွေရာသီတွင် ရေတွင်း များခမ်းသဖြင့် သောက်ရေလုံလောက် မှုမရှိ။ • အိမ်ထောင်ခွဲများနှင့် ဆင်းရဲဆုံးများယင်လုံ အိမ်သာ သုံးစွဲနိုင် ခြင်းမ ရှိကြပါ။	• ရေတွင်းများကို အနက် ပေ ၁၈၀ ကျော်တူးပါက ရေအလုံအလောက်ရရှိ နိုင်သည်။	• အရင်းအနှီးမတတ်နိုင် ကြ ပါ ။	• ရေတွင်းတူးဖေါ်ခြင်းနှင့် ယင် လုံအိမ်သာသုံးစွဲနိုင် ရန်ဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့များ ၏အကူ အညီ ရရန် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း။	• အဝီစိတွင်း(၁၈၀-၂၀၀) ပေ၊ရေတွင်း (၃၀)ပေ(ကျောင်း၊ ရွာ) • ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲ ခြင်း။
ပညာရေး					
• ကျောင်းခြံစည်းရိုးလုံခြုံမှု မ ရှိ။	• ကျောင်းခြံစည်းရိုး ဟောင်း နွမ်းပျက်စီး နေသည်။	• လူထုနှင့် ကျောင်းကော်မတီ မှစိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုကောင်း သည်။ • ဒေသထွက်ကျောက်အ လွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။	• ပညာရေးရန်ပုံငွေနှင့် အရင်း အနှီး လုံလောက် မှုမရှိခြင်း။	• အရင်းအနှီးနှင့် နည်း ပညာ ရရှိရန် ဖန်တီး ပေးခြင်း။	• ကျောင်းခြံစည်းရိုး ဆောက် လုပ် ခြင်း။

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
• မူကြိုကျောင်းအဆောက်အဦးနှင့်သင်ထောက်ကူပစ္စည်း လုံ လောက်မှုမရှိ။	• မူကြိုကျောင်းဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးနေသည်။ • သင်ထောက်ကူပစ္စည်း လုံလောက်မှုမရှိ။	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်လုပ်ထားသည်။ • ကျောင်းသားကလေးနှင့် ဆရာ မ လုပ်ငန်းပုံမှန်လည် ပါတ်မှု ရှိ သည်။ • ကျေးရွာလူထုမှစိတ်ဝင်စားမှု ရှိသည်။	• အရင်းအနှီးမရှိ။ • ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့်အဆက် အသွယ်အားနည်းသည်။	• ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ၊သက်ဆိုင် ရာ အစိုးရဌာနများနှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• မူကြိုကျောင်းပြုပြင်ခြင်း၊ သင် ထောက်ကူပစ္စည်းထောက်ပံ့ခြင်း။
ယာဉ်ကျေးမှု၊ လူငယ်နှင့်အားကစား					
• လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအားနည်း သည်။	• စာကြည့်တိုက် စာအုပ်လုံလောက် ပြည့်စုံမှုမရှိ။ • အသက်မွေးပညာနှင့် အတန်း ပညာတတ်နည်းပါးခြင်း • လူငယ် များပုံမှန်တွေ့ဆုံ ရန်၊ ယဉ်ကျေးမှုထိန်း သိမ်းရန်အဆို၊အက လေ့ ကျင့်ရန် လူငယ်ရိပ်သာ အဆောက်အဦးမရှိ။ • လူငယ်တီးဝိုင်းတူရိယာ ပြည့်စုံ၊ ခေတ်မီမှုမရှိ။	• လူငယ် များစည်းလုံးညီညွတ် မှုရှိပြီး ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်း ကြသည်။ • လူငယ်များသာရေး၊ နာရေးကိစ္စများအတွက် အစည်းအဝေးကျင်းပလေ့ရှိသည်။	• လူငယ်ရိပ်သာ ဆောက်လုပ် ရန် ငွေအရင်းအနှီးမ ရှိ။ • သင်တန်းများတက်ရောက် ရန် အဆက်အသွယ်နှင့် အ ရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ကြပါ။	• နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး များလက်လှမ်းမီရန် အခြေ အနေနှင့် အချိတ်အဆက်များ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• အနုပညာသင်တန်း (ရိုးရာ၊ခေတ်အက) • ကွန်ပြူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာသင် တန်း • လူငယ်ရိပ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း • လူငယ်တီးဝိုင်း
ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများ					
• ကုန်ထုတ် တံတားလုံ	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း	• ဒေသထွက်ကုန်များရှိပြီး	• တံတားဆောက်လုပ်ရန်	• ကုန်ထုတ်တံတား	• ကုန်ထုတ်တံတား

ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အလားအလာကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
လောက်မှုမရှိ။ • မိုးတွင်းသွား လာရာ တွင် အခက် အခဲရှိ သည်။	• တံတားလိုအပ်နေခြင်း	နေ့စဉ်ပုံမှန် သွားလာမှုများ ရှိ နေသည်။	အရင်း အနှီးနှင့် နည်းပညာမရှိ။	ဆောက်လုပ်ခြင်း။	ဆောက်လုပ်ခြင်း။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ဒီမောဆိုးမြို့နယ်၊ ဒေါ့ပိုးစီကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဧပြီလတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ -	
ကျေးရွာအုပ်စု -	
မြို့နယ် -	
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• .....(ငွေသား) • .....(ငွေသား) • .....(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ